

§16b-miljøtilladelse på husdyrbruget på adressen Brosbølvej 3, 6893 Hemmet
18. januar 2021

Returadresse
Land, By og Kultur – Land og Vand
Smed Sørensens Vej 1, 6950 Ringkøbing

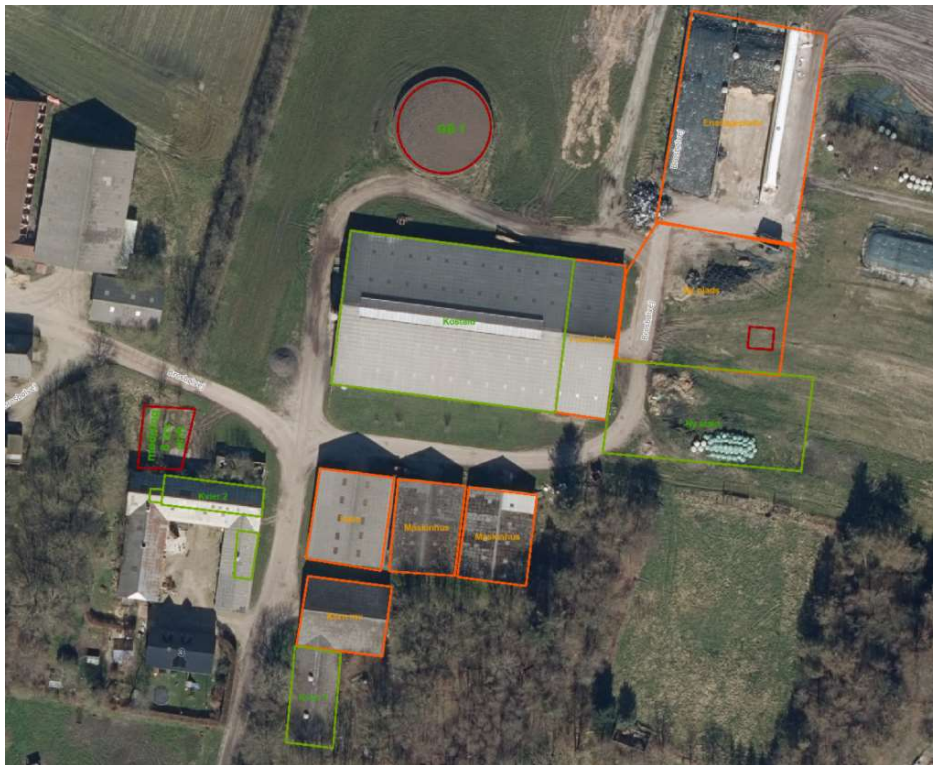
**NATURENS
RIGE**

Ejer af husdyrbruget på
Brosbølvej 3
6893 Hemmet

Sagsbehandler
Berith Bressendorff
Direkte telefon
9974 1781
E-post
Berith.bressendorff@rksk.dk
Dato
18. januar 2021
Sagsnummer
20-020349

Miljøtilladelse

gældende for husdyrbruget på adressen
Brosbølvej 3, 6893 Hemmet

Virksomhedens art:
Matrikel nr.:
Betegnelse:
Tilsynsmyndighed:
Kvalitetssikret af:

Kvægbrug
40a m.fl., Viumgård Hgd., Sdr. Vium
Husdyrbrug omfattet af §16 b i husdyrbrugsloven
Ringkøbing-Skjern Kommune
AMS

Indholdsfortegnelse

Stamblad:	4
Oplysninger om husdyrbruget:	4
Meddelelse af miljøtilladelse	5
Baggrund og kort resumé	5
Biaktiviteter	5
Afgørelsen	5
Vilkår for miljøtilladelse	7
Generelt	7
Nye og renoverede stalde	7
Nye opbevaringsanlæg	8
Godkendte stalde, produktioner og miljøteknologier	8
Beskyttelse af jord, grundvand og overfladevand	9
Beskyttelse i forhold til naboer	10
Tilsyn, kontrol og egenkontrol	11
Uheld og risici	11
Bedst tilgængelige teknik / Renere teknologi	11
Ophør	11
Formalia	12
Lovgrundlag	12
Høring og offentliggørelse	12
Klagevejledning	13
Udnyttelse, kontinuitet og revurdering	14
Miljøvurderingen	16
Erhvervsmæssigt nødvendig for ejendommens drift som landbrugsejendom.	16
Beskrivelse af husdyrbruget	16
Lokalisering	20
Forbudszoner	20
Afstandskrav	21
Beskyttelseslinjer	22
Samlet vurdering af lokalisering	23
Påvirkning af landskab	23
Samlet vurdering af påvirkningen af landskab	24
Påvirkning af vilde planter og dyr	24
Ammoniak påvirkning af natur	24

Påvirkning af bilag IV-arter	29
Samlet vurdering af påvirkningen af vilde planter og dyr	30
Påvirkning af jord, grundvand og overfladevand.....	31
Samlet vurdering af påvirkningen af jord, grundvand og overfladevand.....	35
Påvirkning af naboer	35
Lugt	35
Støj.....	38
Lys.....	39
Fluer og skadedyr.....	39
Støv.....	39
Transport.....	40
Samlet vurdering af påvirkning af nabogener	41
Anvendelse af BAT (bedste tilgængelige teknik).....	41
Anvendelse af bedste teknik til reduktion af ammoniakemissionen.....	41
Alternative løsninger	45
0-alternativ.....	46
Egenkontrol.....	46
Konklusion	46
Bilag 1: Oversigtskort.....	47
Bilag 2: Bygningsoversigt.....	48
Bilag 3: Afløbsplan	49
Bilag 4: Adresser inden for konsekvensradius.....	50
Bilag 5: Natur	51

Copyright

Kortmateriale er gengivet af Ringkøbing-Skjern Kommune med tilladelse fra Kort- og matrikelstyrelsen. Copyright Kort- og matrikelstyrelsen 1992 /KD.86.1033.

Luffotos – Danmarks Digitale Ortofoto – er gengivet af Ringkøbing-Skjern Kommune med tilladelse fra Cowi. DDO ©, Copyright COWI.

Stamblad:

Bedriftens ejer og driftsansvarlig	Ejer af husdyrbruget på adressen Brosbølvej 3 6893 Hemmet
Bedriftens adresse	Brosbølvej 3 6893 Hemmet
Bedriftens miljøkonsulent og ansvarlige for miljøkonsekvensrapporten.	Vestjysk / Sirid M Kaatmann Herningvej 3, 6900 Skjern Telefon: 51377602 E-mail: smk@vestjysk.dk
Kommune	Ringkøbing-Skjern Kommune
Ejendomsnummer	7600002925
Bedriftens betegnelse	Husdyrbrug omfattet af § 16b i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug
Ansøgning nr.	221720, indsendt d. 9/10-2020, ver. 1

Oplysninger om husdyrbruget:

Stalde og produktioner:

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Produktionsareal (m ²)	Dyretype	Staldsystem
Eksisterende staldafsnit				
Kostald	2053	180	Malkekøer, kvier og stude	Dybstrøelse
		1520	Malkekøer, kvier og stude	Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)
Nye Staldafsnit				
Ny stald	1105	492	Flexgruppe: Alle kvæg	Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb
		467	Flexgruppe: Alle kvæg, heste får og geder	Dybstrøelse
Heste	10	10	Flexgruppe: Heste, får og geder	Dybstrøelse

De eksisterende stalde "kvier 1" og "kvier 2" tages ud af drift

Dyretype og staldsystemer som indgår i flexgruppen	
Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb
Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb
Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Dybstrøelse	Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb
Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	
Heste. Dybstrøelse	Heste, Får og Geder; Dybstrøelse
Får og geder. Dybstrøelse	Heste. Dybstrøelse
	Får og geder. Dybstrøelse

Opbevaringslagre

Navn	Lagertype	Størrelse (m ³)	Overfladeareal (m ²)	Miljøteknologi
Eksisterende opbevaringslagre				
Gyllebeholder 1	Flydende	1830	400	Naturligt flydelag
Gyllebeholder 2	Flydende	528	100	Naturligt flydelag
Nye opbevaringslagre				
Møddingsplads	Fast	-	30	-

Den eksisterende møddingsplads på 172 m² nedlægges

Meddelelse af miljøtilladelse

Baggrund og kort resumé

Ringkøbing-Skjern Kommune modtog den 9. oktober 2020 en ansøgning om miljøtilladelse af husdyrbruget beliggende på adressen Brosbølvej 3, 6893 Hemmet.

Der er ikke tidligere meddelt miljøtilladelse til husdyrbruget på Brosbølvej 3, 6893 Hemmet i henhold til husdyrbrugsloven §16b.

Kort resumé

Ansøgningen om miljøtilladelse omfatter hele husdyrbruget, en udvidelse af husdyrbrugets produktionsareal ved opførelse af en ny stald på 1105 m² med 492 m² produktionsareal med fast drænet gulv med skraber og ajlefløb og 467 m² produktionsareal med dybstrøelse. Derudover etableres der en ny møddingsplads på 30 m² og et mindre areal til heste på 10 m². De nye anlæg opføres i tilknytning til de eksisterende bygninger.

Biaktiviteter

Ingen biaktiviteter på ejendommen

Afgørelsen

Ringkøbing-Skjern Kommune meddeler hermed miljøtilladelse til husdyrbruget på ejendommen matr. nr. 40a, Viumgård Hgd., Sdr. Vium beliggende på adressen Brosbølvej 3, 6893 Hemmet. Afgørelsen meddeles i medfør af § 16b i Husdyrbrugsloven og på de angivne vilkår.

Miljøtilladelsen gælder hele husdyrbruget og omfatter en udvidelse af husdyrbruget ved opførelse af en ny velfærdsstald på 1105 m² med 492 m² produktionsareal med fast drænet gulv med skraber og ajlefløb og 467 m² produktionsareal med dybstrøelse, et mindre område til heste på 10 m² og en ny møddingsplads på 30 m². Den nye velfærdsstald placeres i tilknytning til den eksisterende kostald.

Miljøtilladelsen gælder hele husdyrbruget og omfatter følgende produktionsarealer i eksisterende stalde:

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Produktionsareal (m ²)	Dyretype	Staldsystem
Eksisterende staldafsnit				
Kostald	2053	180	Malkekøer, kvier og stude	Dybstrøelse

		1520	Malkekøer, kvier og stude	Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)
--	--	------	---------------------------	---

Samt opførelse af ny staldbygning i tilknytning til eksisterende bebyggelse, samt etablering af et nyt staldafsnit til heste i en eksisterende bygning:

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Produktionsareal (m ²)	Dyretype	Staldsystem
Nye Staldafsnit				
Ny stald	1105	492	Flexgruppe: Alle kvæg	Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb
		467	Flexgruppe: Alle kvæg, heste får og geder	Dybstrøelse
Heste	10	10	Flexgruppe: Heste, får og geder	Dybstrøelse

Derudover etableres der en ny møddingsplads til erstatning af den gamle møddingsplads

Navn	Lagertype	Størrelse (m ³)	Overfladeareal (m ²)	Miljøteknologi
Nye opbevaringslagre				
Møddingsplads	Fast	-	30	-

Ringkøbing-Skjern Kommune meddeler endvidere dispensation fra afstandskrav til naboskel jf. § 8, stk. 1, nr. 7 i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug til den nye velfærdsstald. Dispensationen meddeles i henhold til § 9, stk. 3 i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug. Den nye velfærdsstald må placeres i en afstand af 15 m fra naboskellet til matrikel 41a Vium Hgd., Sdr. Vium.

Afgørelse om miljøtilladelse sker på baggrund af ansøgning skema nr. 221720, indsendt den 9/10-2020, version 1.

Afgørelsen om miljøtilladelse af husdyrbruget på Brosbølvej 3, Hemmet meddeles på baggrund af, at Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger for at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet, uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til naboer, landskab, natur og miljø.

Der gøres opmærksom på, at alle ændringer af eksisterende afløb som udgangspunkt skal godkendes.

Hvis der er øget areal med tagflader eller befæstede arealer hvor vandet afledes til nedsivning, skal der søges om en nedsivningstilladelse hos Ringkøbing-Skjern Kommune.

Hvis der er øget areal med tagflader eller befæstede arealer med afledning til vandløb, herunder dræn og grøfter, skal der søges om en udledningstilladelse hos Ringkøbing-Skjern Kommune.

Der gøres hermed opmærksom på, at miljøtilladelsen ikke fritager fra krav om tilladelse, godkendelse, eller dispensation efter anden lovgivning, herunder Museumsloven. Eventuelt byggeri/ombygning må først påbegyndes, når der ligger en særskilt tilladelse til igangsættelse af byggeriet.

Forholdet til museumsloven

Der gøres opmærksom på, at sten og jorddiger, der er omfattet af bestemmelserne i Museumsloven §29a, ikke må beskadiges eller sløjfes uden dispensation fra Ringkøbing-Skjern Kommune.

Der foreligger særlige regler for jordbearbejdning omkring gravhøje bl.a. må der ikke foretages jordbehandling, gødes eller plantes (herunder også juletræer og lignende) inden for en afstand af 2 meter fra højens yderste kant jf. §29 f i museumsloven.

Information om diger og gravhøje kan findes på www.miljoeportal.dk.

Vi anmoder om, at Ringkøbing-Skjern Kommune bliver orienteret, såfremt der sker ændringer i ejerforhold eller af driftsansvarlig.

Vilkår for miljøtilladelse

Konkrete bestemmelser i lovgivningen, som er generelt gældende for landbrug, er som hovedregel, ikke nævnt i denne miljøtilladelse. Miljøtilladelsen meddeles på de nedenstående vilkår.

Generelt

- 1) Husdyrbruget skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningen og med de eventuelle ændringer, der fremgår af miljøtilladelsen.
- 2) Tilladelsen skal være udnyttet inden 6 år fra afgørelsen er meddelt. Hvis tilladelsen kun bliver delvist udnyttet bortfalder den del der ikke er udnyttet.
- 3) Udnyttelse anses for, at foreligge når byggeriet faktisk er afsluttet eller ved konstatering af, at det der er truffet afgørelse om, faktisk er gennemført. Se i øvrigt afsnit om udnyttelse, kontinuitet og revurdering i Formalia.
- 4) De vilkår, der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.
- 5) Drifts-, indretnings-, eller bygningsmæssige ændringer, skal anmeldes til kommunen inden de påbegyndes. Kommunen vurderer, om de aktuelle planer for ændring/udvidelse/renovering kan ske indenfor rammerne af denne miljøtilladelse.

Nye og reoverede stalde

- 6) Der må opføres en ny velfærdsstald på 1105 m² med 492 m² produktionsareal med fast drænet gulv med skraber og ajlefløb og 467 m² produktionsareal med dybstrøelse. Velfærdsstalden må ikke være højere end 8,5 meter, da den opføres indenfor kirkezone II.
- 7) Der må indrettes et produktionsareal på 10 m² til heste i de eksisterende bygninger
- 8) Det nye byggeri skal opføres således, at valg af byggemateriale og farver vil falde i harmoni med de eksisterende bygninger og det omgivende landskab. Farver skal derfor være afdæmpede nuancer og materialer skal være ikke reflekterende.

Nye opbevaringsanlæg

- 9) Der må indrettes en ny møddingsplads på 30 m². placeringen fremgår af oversigtskortet.

Godkendte stalde, produktioner og miljøteknologier

- 10) Dyreholdet på ejendommen må etableres i de med rødt markerede stalde på kort nedenfor.

- 11) I stalde med dyrehold skal dyretype og staldkategori på arealer der anvendes til produktion være i overensstemmelse med oversigten nedenfor.

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Produktionsareal (m ²)	Dyretype	Staldsystem
Eksisterende staldafsnit				
Kostald	2053	180	Malkekøer, kvier og stude	Dybstrøelse
		1520	Malkekøer, kvier og stude	Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)
Nye Staldafsnit				
Ny stald	1105	492	Flexgruppe: Alle kvæg	Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb

		467	Flexgruppe: Alle kvæg, heste får og geder	Dybstrøelse
Heste	10	10	Flexgruppe: Heste, får og geder	Dybstrøelse

12) De eksisterende stalde henholdsvis Kvier 1 og Kvier 2 må ikke anvendes, som produktionsareal til dyrehold, når den nye stald er taget i brug.

Beskyttelse af jord, grundvand og overfladevand

13) Der skal til beskyttelse af jord, grundvand og overfladevand træffes foranstaltninger som anført i tabellen nedenfor.

Vask af maskiner	Vask af landbrugsmaskiner og redskaber skal ske på fast vaskeplads med bortledning af vaskevandet til opsamlingsbeholder. Alternativt kan vask af landbrugsmaskiner ske på udbringningsarealerne.
Rengøring af arealer	Affald, foderrester, gødningsspild mv. skal fjernes fra befæstede arealer, som har afledning af overfladevand til nedsivning eller recipient.
Vedligeholdelse af anlæg	Afløb, beholdere, pumper og andet, som anvendes til afledning af spildevand, restvand og saftafløb, skal altid være i driftsklar stand. Ændret håndtering af spildevand, restvand og saftafløb skal anmeldes til kommunen.
Håndtering af gylle	Håndtering af gylle skal foregå under opsyn og eventuelt spild skal straks opsamles. Påfyldning af gyllevogne skal ske med vognmonteret pumpe, der har returløb til tanken eller på fast plads med afløb til opsamlingsbeholder.
Opbevaringsanlæg generelt	Opbevaringskapaciteten skal være mindst 9 mdr.
Kompost- og ensilageopbevaring	Ved etablering af kompost og ensilage i markstakke skal tidspunkt og placering noteres på et kortbilag i driftsjournalen.
Oplag af olie og medicin	Eventuelt spild af olie skal straks opsamles af velegnet absorptionsmateriale – eks. kattegrus. Spildolie skal opbevares på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for forurening. Medicin skal opbevares forsvarligt og utilgængeligt for uvedkommende.

Affald	Affald skal opbevares og bortskaffes, efter kommunens til en hver tid gældende affaldsregulativ.
--------	--

Beskyttelse i forhold til naboer

- 14) Der skal til beskyttelse imod væsentlige nabogener træffes foranstaltninger, som anført i tabellen nedenfor.

Fluer og skadedyr	Der skal på ejendommen foretages effektiv fluebekæmpelse - som minimum i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi. Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.). På forlangende skal indgås kontrakt med autoriseret rottebekæmpelsesfirma.																																				
Lugt	Der skal til stadighed opretholdes en god staldhygiejne, herunder renholdelse og tørhed på den faste del af staldgulvet, renholdelse for at hindre støv- og smudsbelægninger i stalden samt renholdelse af fodringssystem m.v.																																				
Støj	Husdyrbrugets bidrag til støjbelastningen i omgivelserne må ikke overstige nedenstående værdier, målt ved nabobeboelser, eller deres opholdsarealer.																																				
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Dag</th> <th>Tidsrum</th> <th>db(A)</th> <th>Midlingstid</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Mandag - fredag</td> <td>07.00 - 18.00</td> <td>55</td> <td>8 timer</td> </tr> <tr> <td>Mandag - fredag</td> <td>18.00 - 22.00</td> <td>45</td> <td>1 time</td> </tr> <tr> <td>Lørdag</td> <td>07.00 - 14.00</td> <td>55</td> <td>7 timer</td> </tr> <tr> <td>Lørdag</td> <td>14.00 - 18.00</td> <td>45</td> <td>4 timer</td> </tr> <tr> <td>Lørdag</td> <td>18.00 - 22.00</td> <td>45</td> <td>1 time</td> </tr> <tr> <td>Søn- og helligdag</td> <td>07.00 - 22.00</td> <td>45</td> <td>1 time</td> </tr> <tr> <td>Alle dage</td> <td>22.00 - 07.00</td> <td>40</td> <td>½ time</td> </tr> </tbody> </table>	Dag	Tidsrum	db(A)	Midlingstid					Mandag - fredag	07.00 - 18.00	55	8 timer	Mandag - fredag	18.00 - 22.00	45	1 time	Lørdag	07.00 - 14.00	55	7 timer	Lørdag	14.00 - 18.00	45	4 timer	Lørdag	18.00 - 22.00	45	1 time	Søn- og helligdag	07.00 - 22.00	45	1 time	Alle dage	22.00 - 07.00	40	½ time
	Dag	Tidsrum	db(A)	Midlingstid																																	
	Mandag - fredag	07.00 - 18.00	55	8 timer																																	
	Mandag - fredag	18.00 - 22.00	45	1 time																																	
	Lørdag	07.00 - 14.00	55	7 timer																																	
	Lørdag	14.00 - 18.00	45	4 timer																																	
	Lørdag	18.00 - 22.00	45	1 time																																	
Søn- og helligdag	07.00 - 22.00	45	1 time																																		
Alle dage	22.00 - 07.00	40	½ time																																		
Kontrol og målinger for støj	Husdyrbruget skal for egen regning dokumentere, at støjvilkår overholdes, hvis tilsynsmyndigheden finder det påkrævet. Kravet om dokumentation af støjforholdene kan højst fremsættes en gang årligt medmindre den seneste kontrol viser, at vilkårene ikke er overholdte. Måle- og beregningspunkter fastsættes efter nærmere aftale med tilsynsmyndigheden. Hvis de fastsatte støjgrænser overskrides, skal der sammen med rapport om målinger/ beregninger fremsendes forslag til støjreduktion ned til de fastsatte grænseværdier og med tidsplan for gennemførelse. Ved målinger/beregninger for støj, udarbejdelse af afrapportering og gennemførelse af eventuelle tiltag for støjreduktion, skal udgifterne hertil alene afholdes af virksomheden.																																				
Lys	Driften må ikke medføre væsentlige lysgener for de omkringboende.																																				

	Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at bedriften giver anledning til væsentlige lysgener, skal bedriften lade udarbejde en handlingsplan og derefter gennemføre denne. Handlingsplanen skal godkendes af tilsynsmyndigheden.
Støv	Driften må ikke medføre støvgener uden for ejendommens eget areal, som af tilsynsmyndigheden skønnes at være væsentlige. Fodersiloer skal indrettes således, at støvgener i forbindelse med indblæsning af foder undgås, f.eks. med melcykloner, eller anden støvbegrænsende foranstaltninger.
Døde dyr.	Døde dyr skal bortskaffes til godkendt destruktionsvirksomhed. Animalsk affald, herunder selvdøde dyr skal opbevares og afhændes i overensstemmelse med den til enhver tid gældende bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr.

Tilsyn, kontrol og egenkontrol

- 15) Dokumentation i form af logbog, kvitteringer og opbevaringsaftaler opbevares i mindst 3 år og forevises tilsynsmyndighed efter anmodning.

Uheld og risici

- 16) Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, er der pligt til at anmelde dette til tilsynsmyndigheden, Ringkøbing-Skjern Kommune den først kommende hverdag. Er der behov for øjeblikkelig indsats ringes 112.
- 17) Senest 14 dage efter driftsuheld skal driftsansvarlig fremsende en skriftlig orientering, der beskriver uheldets omfang og indsatsen mod miljømæssige skader, samt beskriver forebyggende foranstaltninger, der begrænser risiko for nye uheld.
- 18) Ejendommens beredskabsplan/driftsforskrift skal til en hver tid være ajourført.

Bedst tilgængelige teknik / Renere teknologi

- 19) I forbindelse med udvidelsen skal der foretages et energitjek af en energirådgiver.

Ophør

- 20) Ved ophør af driften, skal der træffes de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare og for at bringe stedet tilbage i tilfredsstillende tilstand. Bl.a. skal stoffer, der kan forurene jord, grundvand og overfladevand, samt affald bortskaffes, efter gældende regler.

Efter landzonebestemmelserne jf. planlovens §§ 37 og 38 kan overflødige driftsbygninger tages i brug til en række formål, uden egentlig kommunal godkendelse, altså alene efter anmeldelse.

Formalia

Lovgrundlag

Miljøtilladelsen er givet på baggrund af husdyrbrugsloven, hvor krav efter VVM-direktivet og habitatdirektivet, samt i et vist omfang regler fra miljøbeskyttelsesloven og planlovens landzoneregler varetages.

Miljøtilladelsen suppleres af generelle regler i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen og den generelle regulering i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Grundlaget for miljøtilladelsen var på godkendelsestidspunktet:

- Kommuneplan 2017-2029
- Husdyrbrugsloven, Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 1572 af 20. december 2006 senest ændret i bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. nr. 520 af 1. maj 2019
- Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 1261 af 29. november 2019
- Husdyrgødningsbekendtgørelsen Bekendtgørelse om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring og anvendelse af gødning nr. 1176 af 23. juli 2020
- Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse, nr. 240 af 13. marts 2019 (Naturbeskyttelsesloven).
- Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter nr. 1595 af 6. december 2018
- Bekendtgørelse om affald, nr. 224 af 8. marts 2019 (Affaldsbekendtgørelsen).
- Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines nr. 1257 af 27. november 2019 (Olietankbekendtgørelsen).

Der gøres opmærksom på, at ansøger selv har ansvar for at indhente nødvendige godkendelser/tilladelser i henhold til anden lovgivning.

Høring og offentliggørelse

Udkastet til miljøtilladelsen har været i 2 ugers høring hos ansøger, konsulent og naboer fra 14. december 2020 til 28. december 2020.

Naboer: Ejere og beboer af boliger og bygninger indenfor konsekvensradius på 358 meter

Matrikulære naboer: Matrikulære naboer i husdyrlovens forstand defineres som ejere af ejendomme, der matrikulært grænser op til den ejendom, hvorpå anlægget er beliggende. Ringkøbing-Skjern kommune vurderer at udvidelsen på anlæggene generelt er af underordnet betydning for de matrikulære naboer til ejendommens markarealer. Nabohøringen tager derfor udgangspunkt i den matrikel, hvorpå anlæggene ligger. De naboer til markarealer, som i særlige tilfælde bliver berørt af udvidelsen, bliver inddraget i høringen i henhold til forvaltningslovens almindelige regler om partshøring. Det er i den aktuelle sag vurderet, at der ikke er nogen, som skal inddrages i høringen.

I forbindelse med høringen er der ikke indkommet bemærkninger til det ansøgte.

Afgørelse om miljøtilladelsen vil blive offentliggjort den 18. januar 2021 på Ringkøbing-Skjern Kommunes hjemmeside på www.rksk.dk/om-kommunen/annoncering/landbrug.

Klagevejledning

I henhold til Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug kapitel 7, kan der klages over miljøtilladelsen af ansøgeren, Miljøministeriet, samt enhver, der må antages, at have en individuel væsentlig interesse i sagens udfald. Der kan desuden klages af de myndigheder og organisationer, der angivet i lovens § 85-87.

Ved klage, kan Miljø- og Fødevarerklagenævnet bestemme, at klagen har opsættende virkning på udnyttelsen.

Udnyttelse af miljøtilladelsen i klageperioden og imens eventuel klage behandles, sker på eget ansvar.

En eventuel klage, har opsættende virkning, med mindre Miljø- og Fødevarerklagenævnet bestemmer andet. Miljøtilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet.

Ansøgeren vil få besked, hvis der klages over afgørelsen.

For behandling af klager, der indbringes for nævnet, herunder anmodning om genoptagelse, betaler klager et gebyr på 900 kr. for privatpersoners og 1.800 kr. for virksomheders og organisationers vedkommende.

Klagegebyret tilbagebetales, hvis du får helt, eller delvis medhold i din klage, hvis den påklagede afgørelse ændres, eller ophæves, eller klagen afvises, som følge af overskredet frist, manglende klageberettigelse, eller fordi klagen ikke er omfattet af klagenævnets kompetence.

Ønskes afgørelsen prøvet ved domstolene, skal søgsmål ifølge § 90 i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug være anlagt inden 6 måneder efter, at sagen er offentliggjort.

Klagefristen er 4 uger og regnes fra datoen for offentliggørelsen. Klagen skal være modtaget og registreret senest den 15. februar 2021.

Indsendelse af klage

Det er obligatorisk for klager, at bruge Miljø- og Fødevarerklagenævnets digitale Klageportal, med mindre, du har fået en tilladelse fra Miljø- og Fødevarerklagenævnet, der fritager dig for, at anvende den digitale Klageportal. I nedenstående tekst kan du se, hvordan du skal bruge den digitale Klageportal.

Digital Klageportal

Hvis du ønsker, at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder på dette link: <https://naevneneshus.dk/start-din-klage/miljoe-og-foedevareklagenaevnet/>

Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er indsendt til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, og når du har indbetalt klagegebyret. Du betaler gebyret via elektronisk overførsel eller ved giroindbetaling.

Anmodning om fritagelse for indsendelse, via klageportal

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal, som udgangspunkt, afvise en klage, der ikke er indsendt via Klageportalen. Hvis du ønsker, at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende din klage og en begrundet anmodning til Ringkøbing-Skjern Kommune, Smed Sørensens Vej 1, 6950 Ringkøbing. Ringkøbing-Skjern Kommune videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Hjælp til klage

Miljø- og Fødevareklagenævnet stiller i et vist omfang, en supportfunktion til rådighed ved oprettelse af en klage. Supportfunktionen kan kontaktes pr. tlf.: 7240 5600, eller på mail: nh@naevneneshus.dk. De kan kontaktes på følgende tidspunkter: man.-fre. 9.00-15.00.

Udnyttelse, kontinuitet og revurdering

En miljøtilladelse efter § 16b i husdyrbrugsloven bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 6 år efter at miljøtilladelsen er meddelt. Miljøtilladelsen anses for udnyttet, når byggeriet faktisk er afsluttet. Hvis der ikke foreligger et byggeri anses en tilladelse for udnyttet, når det konstateres, at det, der er truffet afgørelse om, faktisk er gennemført.

En udnyttet miljøtilladelse kan bortfalde helt eller delvist, hvis den efterfølgende ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år. Udnyttelsen forudsætter at mindst 25 % af det godkendte produktionsareal udnyttes driftsmæssigt og at den driftsmæssige udnyttelse ikke på noget tidspunkt ophører i 3 på hinanden følgende år. Driftsmæssig udnyttelse kræver, at der er dyr på produktionsarealerne svarende til mindst 50 % af det mulige ifølge dyrevelfærdskravene.

På vegne af Teknik- og Miljøudvalget

Ivan Thesbjerg
Afdelingsleder
Land og Vand, Landbrug
Ringkøbing-Skjern Kommune

Berith Bressendorff
Miljømedarbejder
Land og Vand, Landbrug
Ringkøbing-Skjern Kommune

Kopi af udkast til miljøtilladelse er sendt til:

Ansøger: Ejer af Ejendommen på Brosbølvej 3, 6893 Hemmet

Konsulent: Sirid M Kaatmann (Vestjysk Landboforening), e-mail: smk@vestjysk.dk

Ejere og beboer af boliger/bygninger inden for konsekvensradius på 358 meter: se bilag 4

Matrikulære naboer til matrikel nr. 40a Vium Hgd., Sdr. Vium

Kopi af miljøtilladelse er sendt til:

- Vestjysk Landboforening, Konsulent Sirid M Kaatmann, e-mail: smk@vestjysk.dk
- Ringkøbing-Skjern museum, Arkæologisk Afdeling v/Torben Egebjerg, e-mail: post@arkvest.dk
- Det økologiske Råd, 2200 København N, e-mail: husdyr@ecocouncil.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, e-mail: natur@dof.dk, ringkoebing-skjern@dof.dk
- Sundhedsstyrelsen, e-mail: senord@sst.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup, e-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Danmarks Naturfredningsforenings Lokalkomité for Ringkøbing-Skjern Kommune, e-mail: dnringkoebing-skjern-sager@dn.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten, e-mail: post@sportsfiskerforbundet.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, e-mail: lbt@sportsfiskerforbundet.dk
- Friluftsrådet Midt-Vest, e-mail: midtvestjylland@friluftsradet.dk

Miljøvurderingen

I henhold til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen skal Kommunalbestyrelsen ved afgørelsen om miljøtilladelse efter § 16 b i husdyrbrugsloven vurdere, om den ansøgte etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbruget kan indebære væsentlig virkning på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, i forhold til navnlig

- 1) landskabelige værdier,
- 2) natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning,
- 3) jord, grundvand og overfladevand, og
- 4) lugt-, støj-, rystelses-, støv-, flue-, transport- og lysgener, uhygiejniske forhold, affaldsproduktion m.v.

Kommunalbestyrelsen skal ved vurderingen inddrage alle etableringer, udvidelser og ændringer af husdyrbruget, der er godkendt, tilladt eller afgjort efter anmeldelse inden for de seneste 8 år før kommunalbestyrelsens afgørelse.

Erhvervsmæssigt nødvendig for ejendommens drift som landbrugsejendom.

Ansøgningen omfatter opførelse af en ny staldbygning på 1105 m² i tilknytning til de eksisterende staldbygninger. Samtidig nedlægges to ældre staldafsnit, som ikke længere må anvendes til dyrehold. Husdyrbrugets produktionsareal øges med opførelse af den nye stald.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at de nye bygninger er en naturlig udvidelse af husdyrbruget, som er erhvervsmæssig nødvendig for ejendommens drift som landbrugsejendom.

Beskrivelse af husdyrbruget

Ansøgt drift

Stalde og produktioner Ansøgt drift						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ny stald	1105	Naturlig ventilation	3 m	(#336407) Flexgruppe: Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	0	492
				(#336406) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	467
Kostald	2053	Naturlig ventilation	3 m	(#336411) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	180
				(#336409) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	1520
Hest	10	Naturlig ventilation	3 m	(#336415) Flexgruppe: Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	10
Sum						2669

Beskrivelse af det ansøgte/ændringen:

Der ansøges om en ny stald på 1105 m², hvor der er 492 m² produktionsareal med fast drænet gulv og 467 m² produktionsareal med dybstrøelse.

Områder, hvor dyrene ikke kan opholde sig og/eller ikke har mulighed for at gødningsafsætte, medregnes ikke som produktionsareal. Det areal der er medtaget som produktionsareal er de arealer, hvor dyrene færdes, samt vandkar og opsamlingsplads. Følgende arealer er ikke medtaget som produktionsareal foderbord, malkestald og drivgange, samt areal ved nakkebom i eksisterende kostald.

De to eksisterende ældre stalde henholdsvis "kvier 1" og "kvier 2" tages ud af drift og må ikke længere bruges til dyrehold. Ansøger påtænker at nedrive de gamle stalde.

Derudover indrettes der et staldafsnit til heste på 10 m² i de eksisterende bygninger.

Der indsættes flexgrupper i de nye stalde, hvilket giver mulighed for at ændre produktionen i det enkelte staldafsnit indenfor flexgruppen. Beregningerne er lavet ud fra et worst case senarie indenfor flexgruppen.

De anvendte flexgrupper:

Dyretype og staldsystemer som indgår i flexgruppen	
Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb
Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb
Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Dybstrøelse	Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb
Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	
Heste. Dybstrøelse	Heste, Får og Geder; Dybstrøelse
Får og geder. Dybstrøelse	Heste. Dybstrøelse
	Får og geder. Dybstrøelse

Nudrift

Stalde og produktioner Nudrift						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Kostald	2053	Naturlig ventilation	3 m	(#336459) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	180
				(#336458) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	1520
Kvier 1	265	Naturlig ventilation	3 m	(#336460) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	96
Kvier 2	173	Naturlig ventilation	3 m	(#336461) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	130
Sum						1926

Beskrivelse af nudriften:

Der er senest blev givet en arealgodkendelse efter §16 i 2012.

Det seneste tilladte til dyrehold er givet i 2006.

Den eksisterende kostald er opført i 2003, hvor der er givet dispensation for kirkebyggelinje og højde på stalden, der er 10m. Der er ikke opført bygninger til dyrehold siden. Der anvendes i nu-driften dele af bygningerne i de gamle længer ved stuehuset samt staldbygningen fra 1975, der er med fuldspaltegulv eller dybstrøelse.

Ved opførslen af den nye velfærdsstald samles alle køer, kvier og kalve i den og kostalden fra 2003. De gamle stalde vil der fremover ikke komme til at gå kvæg i og påtænkes at blive nedrevet.

8-års drift

Stalde og produktioner 8 års drift 2009						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Kostald	2053	Naturlig ventilation	3 m	(#336465) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse (#336462) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0 0	180 1520
Kvier 1	265	Naturlig ventilation	3 m	(#336463) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	96
Kvier 2	173	Naturlig ventilation	3 m	(#336464) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	130
8 Års drift kvier	54	Naturlig ventilation	3 m	(#336414) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	50
Sum						1976

Beskrivelse af 8-årsdrift:

Husdyrbrugets 8-årsdrift er stort set identisk med nudriften. Der er dog et enkelt stald afsnit i det gamle, der er medtaget, som ikke anvendes i dag.

Produktioner med miljøteknologi

Ud over det valgte staldsystem anvendes der ikke yderligere miljøteknologi i staldene

Gødningsopbevaringsanlæg

Opbevaringslagre					
Navn	Lagertype	Yderligere oplysninger	Bedste tilgængelige opbevaringsteknik	Dimension	Areal (m ²)
Ansøgt drift					
GB 1	Flydende				400
GB 2	Flydende				100
Mødding ansøgt	Fast				31
Nudrift					
GB 1	Flydende				400
GB 2	Flydende				100
mødding 8 års drift	Fast				172
8 års drift					
GB 1	Flydende				400
GB 2	Flydende				100
mødding 8 års drift	Fast				172

Der sker ingen ændringer i forhold til opbevaringen af den flydende husdyrgødning i de 2 eksisterende gyllebeholdere. Den gamle møddingsplads på 172 m² nedlægges og der laves en ny møddingsplads på 30 m² i forbindelse med den nye stald.

Gødningsandele			
Lagernavn	Gødningstype	Øvrige oplysninger	Areal (m ²)
Ansøgt drift			
Mødding ansøgt	Kvæg, heste, får og geder		30
Nudrift			
mødding 8 års drift	Kvæg, heste, får og geder		169
8 års drift			
mødding 8 års drift	Kvæg, heste, får og geder		169

Lagerregnskab og opbevaringskapacitet

Ansøger oplyser:

Der er en opbevaringskapacitet på ejendommen på 2755 m³ –der er gylleaftaler.

Adresse	Kapacitet i tons	Gødningstype	Byggeår	Beholderkontrol
Brosbølvej 3 - Ejlet	528	Gylle	1991	2016
Brosbølvej 3 - Ejlet	1830	Gylle	2006	2016
Brosbølvej 3 - Ejlet	90	Ajle	19xx	

Brosbølvej 3 - kanaler	307	Gylle	2003	
Lundegårdsvej - lejlet	800	Gylle		
Gylleaftale	400			
I alt	3235			

I alt en opbevaringskapacitet på 3235 tons.

Beregning af forventet gødningsmængde (Der regnes med et dyrehold bestående af ca. 144 køer med opdræt. Ved et sådan dyrehold på stald hele året vil produktionen af gylle ligge på ca. 3094 tons)

Produktion	3.094,5
Vandtilførsel	1.100,0
Opsamlet mængde	4.194,5

I alt opsamles der ca. 4194,5 tons gylle + vand på årsbasis, svarende til en opbevaringskapacitet på 9 mdr. Kravene er således overholdt.

Ingen af tankene er overdækket

Der produceres ca. 929 tons dybstrøelse på ejendommen. På ejendommen søges der til en ny møddingsplads på 31 m². Her placeres kalvestrøelse, til de er komposteret.

Produktion	928,9
Vandtilførsel	
Opsamlet mængde	928,9

Opbevaring af dybstrøelse

Markstak vil blive flyttet rundt mellem marker efter gældende krav. Markstakkene placeres så de ikke er synlige for naboer, minimum 300 m fra nabobeboelser. Stakken overdækkes for at forhindre punktkildeforurening, fluer og lugtgener. Det vurderes, at ejendommen tager størst mulig hensyn til omgivelserne og naboerne til ejendommen.

Kommunens vurdering:

Ansøger har redegjort for at ejendommen har adgang til opbevaringskapacitet, som sikre kravet om 9. mdr. tilgængelig opbevaringskapacitet kan overholdes.

Lokalisering

Forbudszoner

Indenfor forbudszonerne må der ikke etableres nybyggeri (husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg) eller udvidelser/ændringer i eksisterende bygninger, der medfører forøget forurening.

Område	Afstandskrav	Afstand målet fra nybyggeri/bygning, hvor ændringen eller udvidelsen sker
By – og sommerhuszoner	50 meter	Mere end 50 meter
Lokalplanområder	50 meter	Mere end 50 meter
Nabobeboelsesbygninger	50 meter	Mere end 50 meter til den nye stald, ca. 32 meter til den nye staldafsnit til heste i den eksisterende stald.
Afstand til kategori 1-natur og kategori 2-natur*	10 meter	Mere end 10 meter

* Ensilageopbevaringsanlæg er ikke omfattet af kravet

Der er intet nybyggeri indenfor forbudszonerne. I forbindelse med den eksisterende stald "kvier 2" sker der ændringer i de eksisterende bygninger indenfor forbudszonerne. Det eksisterende staldafsnit "kvier 2" nedlægges og der etableres et mindre produktionsareal på 10 m² til heste. Ud fra denne betragtning medføre denne ændring i den eksisterende bygning ikke forøget forurening, da produktionsarealet reduceres betragteligt.

Afstandskrav

Til husdyranlæg generelt (stald, opbevaringslager og/eller ensilage- opbevaringsanlæg) er der faste afstandskrav for at beskytte imod forurening eller væsentlige gener fra anlæggene.

Afstandskravene gælder kun for nybyggeri, og eksisterende anlæg er derfor ikke omfattet af bestemmelsen.

Type	Afstandskrav (m)	Mindste afstand til anlæg (m)
Vandforsyning til < 10 ejendomme	25	Mere end 25 meter
Vandforsyning til > 10 ejendomme	50	Mere end 50 meter
Vandløb, dræn og søer * ¹	15	Mere end 15 meter
Offentlig vej, privat fællesvej	15	Ca. 77 meter mod vest og ca. 60 meter til en mindre ved mod øst
Levnedsmiddelvirksomhed	25	Mere end 25 meter
Beboelse på samme ejendom * ²	15	Ca. 100 meter
Naboskel	30	17 meter

*¹ Fra åbne vandløb og til søer med et areal, der er større end 100 m² skal der være mere end 100 meter til opbevaringsanlæg for flydende husdyrgødning.

*² Ensilageopbevaringsanlæg er ikke omfattet af kravet

De lovpligtige afstandskrav er ifølge ansøgningens oplysninger overholdt.

Dog med undtagelse af §8, stk. 1 nr. 7 afstand til naboskel på 30 meter.

Der kan dispenseres fra dette afstandskrav, hvis det kan sikres med vilkår, at der ikke opstår forurening eller væsentlige gener.

Den valgte placering af den nye stald betyder at afstandskravet til naboskel på 30 meter ikke kan opretholdes. Fra den nye stald og til naboskellet til matrikel 41a, Viumgård Hgd., Sdr. Vium vil være 15 meter.

Staldens placering tager udgangspunkt i det eksisterende foderanlæg. Velfærdsstalden placeres i den østlige ende af kostalden og en anelse forskudt så foderanlægget kan føres videre i den nye stald. Andre placeringer vil betyde flytning af selve fodringsanlægget og der skal laves vendestationer, da den kun fodre ud til en side.

Andre placeringer er vendt bl.a. en placering af stalden mellem gyllebeholder og ensilageplads. Det vil dels give problemer med foderanlægget, men vil særdeles give anledning til risiko for smittespredning fra gyllebeholder. Området nord for kostalden er arbejdes/ kørsels-zone, her er gylleholder og ensilageplads placeret, der er trafik til og fra, det kan give køer og kalve i en stald placeret her unødigt stress, da det er køer omkring kælvning der bl.a. skal være i stalden. En placering af en velfærdsstald sydøst for stalden har de fordele, at der er mindre kørsel, ingen smitterisiko fra gyllebeholdere samt økonomisk bedste løsning i forhold til foderanlæg.

Fra naboskellet til nærmeste bygning er en afstand på ca. 77 meter. Der er beplantning på nabomatriklen som afskærmer udsynet fra bygningerne til staldanlæggene på Brosbølvej 3, Hemmet. Der er dog frit udsyn fra matriklen til den nye stald, da der ikke er beplantning i skellet. I nudriften er der udsyn til ensilagepladsen placeret ca. 80 meter mod nord.

På den baggrund er det Ringkøbing-Skjern kommunes vurdering, at der ikke opstår forurening eller væsentlige gener ved at reducere afstandskravet til naboskel fra 30 meter til 15 meter.

I henhold til §9, stk. 3 i Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug meddeles der derfor i denne miljøtilladelse dispensation til et reduceret afstandskrav til 15 meter fra den nye Stald til naboskellet til matrikel 41a Vium Hgd., Sdr. Vium.

Da de lovpligtige afstandskrav er overholdt, med undtagelse af afstandskravet til nærmeste naboskel, der meddelelse dispensation til, vurderes anlægget derfor, placeringsmæssigt, ikke at give væsentlige gener for omgivelserne eller væsentlig risiko for forurening.

Beskyttelseslinjer

Naturbeskyttelseslovens bestemmelser om bygge- og beskyttelseslinjer skal sikre, at de nærmeste omgivelser ved søer og åer samt omkring fortidsminder, skove og kirker friholdes for bebyggelse eller andre væsentlige landskabelige indgreb.

Der er ved behandlingen af sagen taget stilling til nedenstående beskyttelseslinjer, og det er med X angivet, om nybyggeri på ejendommen ligger indenfor eller udenfor linjerne.

Beskyttelseslinje	Indenfor (x)	Udenfor (x)	Beskyttelseslinje	Indenfor (x)	Udenfor (x)
Klitfredede arealer		x	Skove		x
Strand		x	Fortidsminder		x
Søer		x	Kirker	x	
Vandløb		x			

Den nye velfærdsstald er placeret indenfor kirkebyggelinien for Sdr. Vium Kirke, som er en 300 meter zone hvor der skal indhentes tilladelse ved byggeri over 8,5 meter. Derudover er den nye velfærdsstald placeret indenfor kirkezone 2, hvor de kirkelige myndigheder skal høres ved byggeri over 8,5 meter.

Den nye stald vil ifølge ansøgningen ikke bliver over 8,5 meter i højden, så opførelsen af den nye stald er ikke i konflikt med hverken kirkebyggelinien eller kirkezone 2.

Det er på baggrund af ovenstående Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at husdyrbrugets anlæg ikke er i modstrid med de hensyn, der skal tages i forhold til ovennævnte emner.

Samlet vurdering af lokalisering

Idet husdyrbruget ligger udenfor forbudszoner, alle afstandskrav er overholdt, (med undtagelse af afstandskravet til naboskellet, hvor der gives dispensation) og anlæggets placering ikke er i strid med beskyttelseslinjer, er det Ringkøbing-Skjern kommunes vurdering, at husdyrbruget ikke placeringsmæssigt vil give anledning til væsentlige gener for omgivelserne eller væsentlig risiko for forurening.

Påvirkning af landskab

Husdyrbruget ligger uden for de områder, som i kommuneplanen er udpeget som geologiske interesseområder, bevaringsværdige landskaber, større uforstyrrede landskaber og værdifulde kulturmiljøer.

Landskabsvurdering

Husdyrbruget ligger i landskabstypen Varde Bakkeø landbrugslandskab. Landskabsområdet ligger i den sydlige del af kommunen på et højtliggende terræn og er en del af Varde Bakkeø. Landskabet er kendetegnet ved et småbakket terræn med små smeltevandsdale.

I det landbrugsprægede landskab fremstår de bærende karaktertræk tydeligt i form af intensivt dyrkede marker, der er afgrænset af hegn og små til middelstore plantager. Plantagerne og hederne fremstår i mindre tydelig grad sammenhængende.

Landskabsområdets skala er lille til middel med en lukket til delvis åben karakter på grund af hegn og anden bevoksning

Det er ikke muligt at indpasse stort byggeri i landskabsområdet på grund af skala og terræn. Det vurderes muligt at indpasse landbrugsbyggeri i lille til middelstor skala. Der bør tages hensyn til den samlede bygningsmasses visuelle udtryk og placering i terrænet, og nyt byggeri bør tilpasses det eksisterende, så det fremstår ensartet og harmonisk i landskabsbilledet.

Bygningsbeskrivelse

Den nye velfærdsstald opføres i tilknytning til den eksisterende bygningsmasse. Derfor vil hele ejendommen fremstå som en samlet enhed efter udvidelsen.

Der skabes sammenhæng mellem nye og gamle bygninger ved at arbejde med en gennemgående farveholdning og materialevalg. Den nye velfærdsstald vil der blive opført i lignende materialer og farvevalg som de eksisterende bygninger.

Den nye velfærdsstald, opføres i materialer der ikke virker skæmmende for landskabet og er i stil med eksisterende kostald, der er opført i mursten og stålplader og gråt eternittag, i siderne er der mursten og gardiner. Den nye stald bliver en anelse lavere ca. 8,5 m høj. Den eksisterende kostald er 10 meter i højden.

For at fremme byggeriets indpasning i landskabet stilles vilkår til et afdæmpet valg af farvenuance samt brug af ikke reflekterende materialer.

Beplantning:

Landskabet er et lukket landbrugslandskab, hvor mange læhegn, punktbeplantninger og skovbevoksninger adskiller marker og den spredte bebyggelse i området ligger i forbindelse med eksisterende beplantning.

Det betyder, at der er få udsigts- og indsigtslinjer i landskabet.

Ejendommen ligger nede af en grusvej og kan ikke ses fra vejen, da der er læhegn og skovbevoksninger rundt om ejendommen.

Beplantning udgør et betydningsfuldt element ved at relatere et bygningsanlæg til landskabet og visuelt binde det til jordoverfladen og skabe et harmonisk anlæg.

Især beplantningen op til og omkring bygningerne har betydning for helhedsbilledet i forhold til omgivelser og landskabet. Sammen med stillingtagen til materialer og farver er beplantning vigtigt for staldanlægs miljø ude og inde samt for den visuelle opfattelse af byggeriet i sig selv og i tilknytning til dets omgivelser.

Af hensyn til landskabets nuværende udseende og beplantningsstrukturer omkring husdyrbrugets anlæg bør beplantning omkring anlægget bevares.

Samlet vurdering af påvirkningen af landskab

Det er på baggrund af ovenstående Ringkøbing-Skjern Kommunes samlede vurdering, at det ansøgte husdyrbrug ikke er i modstrid med ønsket om at bevare det åbne landskab og beskytte de landskabelige hensyn, der er beskrevet i kommuneplanens retningslinjer for udviklingen af Ringkøbing-Skjern Kommune. Husdyrbruget vurderes således, hverken at skæmme landskabet, have synlige langtrækkende konsekvenser for landskabet, eller på anden vis påvirke de landskabelige værdier væsentligt.

Påvirkning af vilde planter og dyr.

Ammoniak påvirkning af natur

Påvirkningen af natur med dens bestande af vilde planter og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning vurderes på baggrund af følgende

Den maksimale tilladte totaldeposition af ammoniak på ammoniakfølsomme natur-områder omfattet af § 7 stk. 1, nr. 1 og 2, i bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Den maksimale tilladte merdeposition af øvrige ammoniakfølsomme naturområder efter konkret vurdering, jf. § 27, stk. 1, i bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Kategori 1-Natur

§ 7, stk. 1, nr. 1, omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for Internationale Naturbeskyttelsesområder. De Natura 2000-naturtyper, som omfattes af § 7, stk. 1, nr. 1, er afgrænset til de ammoniakfølsomme Natura 2000-naturtyper, som indgår i udpegningsgrundlaget for området og er kortlagte af Naturstyrelsen i forbindelse med Natura 2000 planlægningen. Desuden omfatter § 7, stk.1, nr. 1 heder og overdrev indenfor Internationale Naturbeskyttelsesområder, som er beskyttet efter naturbeskyttelsesloven § 3.

Kategori 2-Natur

§ 7, stk. 1, nr. 2, omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende uden for Internationale Naturbeskyttelsesområder. Det drejer sig om naturtyperne: Højmoser, lobeliesøer, samt heder større end 10 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Kategori 3-Natur.

For ammoniakfølsomme naturtyper, som ikke er omfattet af ovenstående Kategori 1- og 2-Natur, skal kommunen foretage en konkret vurdering af, om der skal fastsættes krav.

Kommunen skal konkret vurdere, følgende beskyttede ammoniakfølsomme naturtyper uden for de Internationale Naturbeskyttelsesområder, der ikke er omfattet af § 7 stk. 1, nr. 1 og 2: Det drejer sig om heder, moser og overdrev, som er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3.

Kommunen skal også konkret vurdere ammoniakfølsomme skove, der ligger uden for de Internationale Naturbeskyttelsesområder.

Ved den konkrete vurdering af, om der er tale om særlige regionale, eller lokale naturinteresser og ved vurdering af, om der skal stilles krav til den maksimale N-merdeposition på naturområder omfattet af Kategori 3-Natur, skal kommunen inddrage følgende fire kriterier:

1. Det aktuelle naturområdes status i kommuneplanen, herunder særligt, om det aktuelle ammoniakfølsomme naturområde er omfattet af kommuneplanens udpegning af særligt værdifulde naturområder, rekreative områder og/eller værdifulde kulturmiljøer, samt kommuneplanens retningslinjer for varetagelsen af naturbeskyttelsesinteresserne, de rekreative interesser og de kulturhistoriske interesser.
2. Om de aktuelle områder er omfattet af fredning, handleplan for naturpleje, eller anden planlagt naturindsats.
3. Det aktuelle naturområdes naturkvalitet.
4. Kvælstofbidrag fra området fra andre kilder (fx markbidrag), herunder, for så vidt angår skove, om de gødskes.

Kravene til ammoniakdepositionen er forskellige i de tre kategorier. Kravene fremgår af nedenstående tabel. Med »totaldeposition« menes ammoniakdepositionen fra stald og lager fra hele husdyrbruget (både fra den ansøgte og eksisterende drift), mens der med »merdeposition« menes ændringen i ammoniakdepositionen fra husdyrbrugets anlæg (stald og lager), som følge af det ansøgte.

Naturtyper	Fastsat beskyttelsesniveau
Kategori 1. § 7 stk. 1, nr. 1	Max. totaldeposition afhængig af antal husdyrbrug i nærheden*): 0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug 0,7 kg N/ha ved 0 husdyrbrug.
Kategori 2. § 7 stk. 1, nr. 2	Max. totaldeposition på 1,0 kg N/ha pr. år

Kategori 3. Heder, moser og overdrev, som er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3 og ammoniakfølsomme skove.	Max. merdeposition på 1,0 kg N/ha pr. år. Kommunen kan tillade en merdeposition, der er større end 1,0 kg N/ha pr. år, men ikke stille krav om mindre merdeposition end 1,0 kg N/ha pr. år.
--	--

Påvirkningen af nærmeste Kategori 1-Natur

Afstand og beregninger til det nærmeste kategori 1 naturområde:

Lønborg hede - Naturområde (kategori 1)		
Type	Navn	Afstand [m]
Driftsbygning	Ny plads	2847
Ensilageopbevaringsanlæg	Ensilageplads	2798
Staldbygning	Ny stald	2874
Gødningslager	GB 1	2849

Naturpunkt: Lønborg hede		Naturlinjer til punkt: Lønborg hede			
Kategori	Kategori 1				
Oprettet	Ansøger				
Ruhed	Blandet natur med middel bevoksning				
Beskrivelse					
Kumulation	En ejendom (1)				
Merdeposition (8 års-drift)	0,0 kg N/ha/år				
Merdeposition (nudrift)	0,0 kg N/ha/år				
Total deposition	0,0 kg N/ha/år				
			Merdeposition (nudrift)	Merdeposition (8 års-drift)	Totaldeposition
			(kg N/ha/år)	(kg N/ha/år)	(kg N/ha/år)
			Ruhed opland		
			Naturlinje fra		
			S: Kvier 1	Landbrug0,0	0,0
			S: Kvier 2	Landbrug0,0	0,0
			G: GB 1	Landbrug0,0	0,0
			G: GB 2	Landbrug0,0	0,0
			G: mødding 8 års drift	Landbrug0,0	0,0
			S: Kostald	Landbrug0,0	0,0
			G: Mødding ansøgt	Landbrug0,0	0,0
			S: Hest	Landbrug0,0	0,0
			S: 8 Års drift kvier	Landbrug0,0	0,0
			S: Ny stald	Landbrug0,0	0,0

Det nærmeste Kategori 1-Naturområde ligger ca. 2,8 km nord fra de nærmeste anlæg på husdyrbruget. Naturområdet er hede og er en kortlagt som bla. naturtypen våd hede (4010). Området er en del af habitatområde Lønborg Hede nr 196.

Ringkøbing-Skjern Kommune er allerede belastet med atmosfærisk kvælstof, der kan udgøre en trussel for den beskyttede natur. Denne belastning kaldes baggrundsbelastningen og er ifølge Nationalt Center for Miljø og Energi (DCE) i 2018 beregnet til 11,9 kg N/ha/år i området omkring naturarealet.

En beregning af ammoniakdepositionen til naturområdet viser, at totaldepositionen til naturområdet fra det samlede produktionsanlæg maksimalt vil være på 0,0 kg N pr ha. pr. år.

Da den totale ammoniakbelastning fra det samlede ansøgte anlæg på kategori 1 naturområdet ligger under 0,2 kg N pr. ha. år, er det ikke påkrævet, at vurdere nærmere på eventuel kumulation med andre husdyrbrug.

Beskyttelsesniveauet for det konkrete naturområde er overholdt ifølge beregningerne fra ansøgningen.

Den ansøgte drift af anlægget, vurderes ikke at ville påvirke det pågældende habitatområde og dets udpegningsgrundlag på en måde, der hindrer målopfyldelse for habitatområdet, og det kan ikke på et konkret eksperimentelt videnskabeligt grundlag dokumenteres, at ammoniakpåvirkningen fra husdyrbruget vil medføre en påviselig biologisk ændring af området, selv om beskyttelsesniveauet er overholdt.

Påvirkningen af nærmeste Kategori 2-Natur

Afstand og beregninger til det nærmeste kategori 2 naturområde:

Hede - Naturområde (kategori 2)		
Type	Navn	Afstand [m]
Driftsbygning	Ny plads	2256
Ensilageopbevaringsanlæg	Ensilageplads	2269
Staldbygning	Ny stald	2240
Gødningslager	Mødding ansøgt	2261

Naturpunkt: Hede	
Kategori	Kategori 2
Opretter	Ansøger
Ruhed	Blandet natur med middel bevoksning
Beskrivelse	
Kumulation	Nul ejendomme (0)
Merdeposition (8 års-drift)	0,0 kg N/ha/år
Merdeposition (nudrift)	0,0 kg N/ha/år
Total deposition	0,0 kg N/ha/år

Naturlinjer til punkt: Hede				
Naturlinje fra	Ruhed opland	Merdeposition (nudrift) (kg N/ha/år)	Merdeposition (8 års-drift) (kg N/ha/år)	Totaldeposition (kg N/ha/år)
S: Kvier 1	Landbrug	0,0	0,0	0,0
S: Kvier 2	Landbrug	0,0	0,0	0,0
G: GB 1	Landbrug	0,0	0,0	0,0
G: GB 2	Landbrug	0,0	0,0	0,0
G: mødding 8 års drift	Landbrug	0,0	0,0	0,0
S: Kostald	Landbrug	0,0	0,0	0,0
G: Mødding ansøgt	Landbrug	0,0	0,0	0,0
S: Hest	Landbrug	0,0	0,0	0,0
S: 8 Års drift kvier	Landbrug	0,0	0,0	0,0
S: Ny stald	Landbrug	0,0	0,0	0,0

Det nærmeste Kategori 2 område ligger ca. 2,2 km syd øst for de nærmeste anlæg på husdyrbruget. Naturområdet er et hede beliggende i Nørhede plantage.

Tålegrænsen for hede vurderes til at være mellem 10-20 kg N /ha/år.

Ringkøbing-Skjern Kommune er allerede belastet med atmosfærisk kvælstof, der kan udgøre en trussel for den beskyttede natur. Denne belastning kaldes baggrundsbelastningen og er, ifølge Nationalt Center for Miljø og Energi (DCE) i 2018, beregnet til 14,8 kg N/ha/år i området omkring naturarealet.

Det betyder, at den nederste tålegrænse er overskredet, men at den øverste tålegrænse ikke er overskredet.

En beregning af ammoniakdepositionen til området viser, at totaldepositionen til området fra det samlede produktionsanlæg maksimalt vil være på 0,0 kg N/ha/år.

Beskyttelsesniveauet for Kategori 2-Natur er fastsat til en samlet belastning fra husdyrbruget på maksimalt 1,0 kg N/ha/år. Da totalbelastningen af naturområdet vil ligge under 1,0 kg N/ha/år, er beskyttelsesniveauet til det konkrete naturområde overholdt.

Påvirkningen af nærmeste Kategori 3-Natur og øvrig natur

Inden for 1.000 meter fra staldanlægget er der registreret hede, moser og potentielt ammoniakfølsomme skove. Moser, heder, enge, strandenge, søer og overdrev er omfattet af § 3 i Naturbeskyttelsesloven, som beskytter disse naturområder imod tilstandsændringer.

Kategori 3 natur er heder under 10 ha, overdrev under 2,5 ha, samt moser og ammoniakfølsomme skove.

Kategori 3-naturområderne og øvrigt §3 beskyttet natur indenfor 1.000 meter fra staldanlægget er angivet i tabellen nedenfor:

Naturtype	Afstand fra staldanlæg	Retning	Merbelastning Kg N/ha (ansøgt i forhold til :)		Målsætning i Kommuneplan
			Nudrift	8-årsdrift	
Hede Ø	Ca. 530 m	Øst	0,2	0,2	C-målsat
Mose V	Ca. 530 m	Vest	0,1	0,0	C-målsat
Mose S	Ca. 230 m	Sydvest	0,1	0,0	C-målsat
Mose Syd	Ca. 230 m	Syd	0,1	0,1	C-målsat
Ammoniakfølsomme skovområder	Ca. 570 m	Øst	0,1	0,1	-

Der er tre overordnede målsætninger for naturbeskyttelsesområderne i kommuneplanen (Kommuneplanen kan ses på www.rksk.dk):

	A-målsatte	B-målsatte	C-målsatte
Mål	Områderne bevares med deres sjældne plante-og dyreliv intakt, og der gøres en særlig indsats for at videreudvikle naturværdierne	Der arbejdes aktivt for en gunstig bevaringsstatus for områdernes plante- og dyreliv	Der arbejdes for at bevare en god biologisk tilstand af de målsatte områder

Beskyttelsesniveauet for Kategori 3-Natur er fastsat til en merbelastning på 1,0 kg N/ha/år med mulighed for, at der kan tillades en højere merdeposition, hvis kommunen vurderer, at det konkrete naturområde kan tåle det.

Idet merbelastningen til Kategori 3-Natur områderne ligger under 1,0 kg N/ha/år, er beskyttelsesniveauet overholdt til Kategori 3-Natur.

Ammoniakfølsomme skove:

Der er registreret potentielt ammoniakfølsomme skov – naturlig lysåben tilgroet areal inden for 1.000 meter fra husdyrbruget. Ammoniakfølsomme naturligt tilgroet lysåbne skove, er skove, der er vokset op af sig selv på et naturareal fx tidligere hede, mose eller overdrev. Dette bygger på en analyse af § 3 beskyttede arealer, med et trækronedække på ned til 10-20 %. Der er beregnet en merbelastning med ammoniak til skoven på max 0,1 kg N /ha/år.

Idet merbelastningen ligger under 1 kg/N/ha/år, vurderer kommunen, at projektet ikke vil medføre en ændring af skovens tilstand.

Øvrig natur omkring anlægget:

Inden for 300 meter fra staldanlægget forekommer derudover en eng, som ikke er Kategori 3-Natur, men § 3-beskyttet natur.

Ferske enge er beskyttet af naturbeskyttelseslovens §3 om forbud mod tilstandsændringer. Ferske enge omfatter naturenge og kulturenge. Det betyder, at en aktivitet, som vil medføre en tilstandsændring af en §3-beskyttet eng, som udgangspunkt ikke kan tillades uden dispensation. Enge kan være mere eller mindre påvirket af gødning fra græssende dyr og eventuelt tilførsel af gødningsprodukter, samt påvirkning fra nærliggende marker i omdrift.

Det medfører, at mange enge er næringsberigede og kun få enge er moderat næringsfattige. Tålegrænsen for enge varierer på baggrund af disse forhold, men generelt kan der anvendes en vejledende tålegrænse på 20 kg N/ha/år.

Der er beregnet en merbelastning med ammoniak på 0,1 kg N/ha/år til engen. Idet merbelastningen ligger under 1,0 kg N/ha/år, vurderer kommunen, at merbelastningen er så minimal, at den ikke vil medføre biologiske ændringer af naturtypens tilstand.

Baggrundsbelastningen er, ifølge Nationalt Center for Miljø og Energi (DCE) i 2018, beregnet til 13,9 kg N/ha/år i området omkring naturarealet.

Da den samlede belastning fra husdyrbruget og baggrundsbelastningen ligger under engens tålegrænse, er det kommunens vurdering, at projektet ikke vil medføre biologiske ændringer af naturtypens tilstand.

På baggrund af ovenstående vurderer kommunen, at udvidelsen af husdyrbruget ikke vil medføre påvirkning af naturområderne.

Påvirkning af bilag IV-arter

EU-medlemslandene skal, i henhold til Habitatdirektivets artikel 12, indføre en streng beskyttelse af en række dyre- og plantearter, uanset om de forekommer inden for et af de udpegede habitatområder, eller udenfor. Disse arter fremgår af Habitatdirektivets bilag IV.

For dyrearterne, er der bl.a. forbud imod beskadigelse, eller ødelæggelse af yngle-, eller rasteområder og imod forsætlig forstyrrelse af arterne, i særdeleshed i perioder, hvor dyrene yngler, udviser yngelpleje, overvintrer, eller vandrer.

For plantearterne er der bl.a. forbud i mod forsætlig plukning, indsamling, afskæring, oprivning med rod, eller ødelæggelse af disse vildtvoksende planter i naturen.

Følgende dyrearter kan tænkes, at forekomme i Ringkøbing-Skjern Kommune:

- Småflagermus, Markfirben, Odder, Spidssnudet frø og Strandtudse, samt visse vandtilknyttede insekter. Arterne er næppe tilknyttet driftsbygningerne, men nedenstående arter kan muligvis have levested, fødesøgningsområde, eller opholdssted i habitater tilknyttet, eller i nærheden af udbringningsarealerne:
- Småflagermus: Ud fra småflagermus' levevis vurderes det, at de ikke påvirkes negativt af driften af husdyrbruget.
- Odder: Kan forekomme i nærområdet i tilknytning til vandløb, sø eller fjord, men er med sin levevis næppe truet af driften af husdyrbruget.
- Bæver: Kan forekomme i nærområdet i tilknytning til vandløb eller søer, men er med sin levevis næppe truet af driften af husdyrbruget. Har sin hovedaktivitet i et kerneområde, hvor dæmninger og bæverbo kan observeres - som oftest nær pilebuske, birk, bævreasp og røn.
- Ulv: Kan forekomme i nærområdet i tilknytning til større skov- og hedeområder med en stor bestand af krondyr. Foretrækker tyndt befolkede områder, men er med sin levevis næppe truet af driften af husdyrbruget.
- Markfirben: Er udbredt i store dele af landet, men trues næppe af driften af husdyrbruget.
- Visse vandtilknyttede insekter, heriblandt grøn kølleguldsmed: Kan være tilknyttet nærområdets vandhuller og fugtige arealer. Der foreligger dog ingen aktuelle registreringer. Disse påvirkes negativt, når vandmiljøerne næringsstofberiges, eller gror til.
- Spidssnudet frø og strandtudse: Kan forekomme i nærområdets vandhuller og fugtige arealer. Der foreligger ingen aktuelle registreringer. Padder påvirkes negativt, når vandmiljøerne næringsstofberiges eller ændrer karakter.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer på grundlag af det oplyste:

- At det areal, der omfattes af nybyggeri i forbindelse med projektets gennemførelse, hovedsagelig er almindelig omdriftsareal, og at inddragelsen til bebyggelse ikke vil påvirke bilag IV-arter væsentligt.
- At der i forbindelse med projektets gennemførelse ikke vil ske øvrige ændringer i arealanvendelsen, som vil være væsentlige for Bilag IV-arters trivsel
- At driften af husdyrbruget, samlet set, ikke vil medføre beskadigelse, eller ødelæggelse af yngle-, eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i EF-habitatdirektivets bilag IV, litra a, samt ikke vil medføre ødelæggelse af de plantearter, som er optaget på EF-habitatdirektivets Bilag IV, litra b

Samlet vurdering af påvirkningen af vilde planter og dyr

De generelle beskyttelsesniveauer er i forhold til Kategori 1-, 2- og 3-Natur overholdt. Der ligger ingen stalde, eller lagre inden for 10 meter til Kategori 1-, 2- og 3-Natur.

Overholdelsen af BAT-emissionskravet til ammoniak og det generelle beskyttelsesniveau beskytter, som udgangspunkt, de kvælstoffølsomme naturtyper tilstrækkeligt mod kvælstofpåvirkning fra husdyrbrugets produktionsanlæg.

Den reelle ammoniakudledning fra husdyrbrugets anlæg vil afhænge af flere forhold, men ammoniakudledningen vil især kunne minimeres ved grundig og hyppig rengøring af overflader, som husdyrgødningen afsættes på.

I forhold til påvirkningen af bilag IV-arter vurderer Ringkøbing-Skjern Kommune, at husdyrbruget – ved overholdelse af de til enhver tid gældende generelle miljøregler og af de øvrige opstillede vilkår for miljøtilladelsen - drives således, at påvirkningen på omgivelserne med luftbåren kvælstof fra produktionsanlægget minimeres til et acceptabelt niveau.

Det vurderes at ammoniakudledningen fra produktionsanlægget i sig selv og sammen med andre nærliggende husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af de omkring liggende naturområder.

Endvidere vurderes det at det ikke på et konkret eksperimentelt videnskabeligt grundlag kan dokumenteres, at ammoniakpåvirkningen fra husdyrbruget vil medføre en påviselig biologisk ændring af egnens naturområder.

Påvirkning af jord, grundvand og overfladevand

Reguleringen af arealer til udbringning af husdyrgødning sker gennem generelle regler uden krav om forudgående tilladelse. Miljøvurderingen omfatter derfor alene den påvirkning som husdyrbrugets anlæg og aktiviteter derpå kan medføre.

Generelt er husdyrbrugets anlæg omfattet af kravene i husdyrgødningsbekendtgørelsen og ved Ringkøbing-Skjern Kommunes miljøtilsyn på husdyrbrugene føres der tilsyn med overholdelsen af bekendtgørelsen. Der er mulighed for, at der i tilladelser efter [§ 16 b](#) i husdyrbrugsloven kan fastsættes vilkår, der er mere vidtgående end bekendtgørelsens regler.

Påvirkning fra staldanlæg:

Generelt skal husdyranlæg, herunder stalde, læskure m.v., være indrettet således, at forurening af grundvand og overfladevand ikke finder sted. Tilsvarende gælder for løbegårde og lignende, hvor der er en sådan koncentration af dyr, at næringsstofferne fra husdyrgødningen set over en årrække ikke kan udnyttes på arealet.

Det er kommunens vurdering, at når staldene er etableret med fast bund eller gulve udført af bestandige materialer, som er uigennemtrængelige for fugt, og som kan modstå påvirkningerne fra dyrene og de anvendte redskaber, vil der ikke være en påvirkning af jord, grundvand eller overfladevand fra staldanlægget.

Staldene er desuden indrettet med et afløbssystem til opsamling af flydende husdyrgødning og restvand, jf. afløbsplanen i bilag 3

Påvirkning fra gødningsopbevaringsanlæg:

Generelt skal husdyrgødning føres fra stalden til opbevaringsanlæg, som er etableret og drives i henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsens krav. Husdyrgødningsbaseret kompost med et tørstofindhold på mindst 30 pct. må dog også oplagres i marken (markstakke) efter husdyrgødningsbekendtgørelsens regler.

Ansøger oplyser, at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet til at den lagrede gylle kan udbringes i perioder, hvor der er optimale vækstbetingelser for den voksende afgrøde. Tanken tømmes ca. en gang

årligt for inspektion og vedligeholdelse, og er tilmeldt de lovpligtige regelmæssige eftersyn, hvilket betyder at tankene hvert 10 år bliver kontrolleret for om der skulle være tegn på begyndende utætheder.

Opbevaring af dybstrøelse sker efter lovgivning og overdækkes hvis der ikke sker tilførsel dagligt. Saftafløb/regnvand pumpes til gylletank. Udbringning af dybstrøelse sker efter regler.

Påvirkning fra foderopbevaringsanlæg:

Ensilage opbevares i plansiloer med opsamling af overfladevand, hvorved risikoen for forurening af det omkringliggende miljø mindskes. Endvidere reduceres foderspild og foderet holdes renere til fordel for dyrenes velfærd.

Ca. hver 14. dag kommer der kraftfoder, som opbevares i siloen ved malkestalden.

Der anvendes et automatisk foderanlæg, der udfodrer 16 gange i døgnet.

Håndtering af spildevand, restvand og saftafløb

På et husdyrbrug kan der være forskellige typer af brugt vand og saft fra foder og husdyrgødning, som skal håndteres på forskellige måder. Definition af type, krav dertil og beskrivelse af den aktuelle håndtering på Brosbølvej 3, 6893 Hemmet er samlet i nedenstående tabel.

Sanitært spildevand
<p>Definition og krav: Afløb fra toilet og køkken i driftsbygninger, skal afledes til et godkendt spildevandssystem. Der skal ansøges om særskilt godkendelse.</p> <p>Håndtering på husdyrbruget: Der er ingen sanitær spildevand fra produktionsbygningerne.</p>
Regnvand
<p>Definition og krav: Tagvand og vand fra befæstede arealer, som ledes direkte til dræn/faskine i stedet for spildevandssystem. I forhold til de befæstede arealer forudsætter dette, at der ikke er væsentlig risiko for spild af olie eller andre forurenende stoffer på de befæstede arealer. På landbrugsejendomme kan vandet fra tagflader og befæstede overflader afledes til nedsivning eller til vandløb. Alle ændringer af eksisterende afløb skal som udgangspunkt godkendes. Hvis der er øget areal med tagflader eller befæstede arealer hvor vandet afledes til nedsivning skal der søges om en nedsivningstilladelse hos Ringkøbing-Skjern Kommune. Hvis der er øget areal med tagflader eller befæstede arealer med afledning til vandløb, herunder dræn og grøfter, skal der søges om en udledningstilladelse hos Ringkøbing-Skjern Kommune.</p> <p>Håndtering på husdyrbruget: Tagfladerne er opgjort til ca. 5776 m². Tagvand fra stalde ledes via tagrender til samlebrønd og videre til grøft (nedsivning). Se afløbsplan bilag 3.</p>
Møddings- og ensilagesaft
<p>Definition og krav: På møddingspladser og ensilagepladser skal regnvand, som falder på pladserne og væske der løber fra saftgivende ensilage og fast gødning opsamles i en godkendt beholder og udbringes efter samme regler som gylle og fast gødning.</p> <p>Håndtering på husdyrbruget: Saft fra møddingspladsen ledes til gyllebeholder. Evt. saftafløb fra ensilage ledes til gyllebeholder</p>
Restvand

Definition og krav:

Mælkerumsvand samt vand fra vask af produkter fra husdyrhold, foderrekvisitter og lignende fra almindelig landbrugsdrift.

Væske fra ensilageopbevaringsanlæg med ikke-saftgivende ensilage og væske, der udelukkende er opsamlet fra ensilageopbevaringsanlæg senere end 1 måned fra ilægning af saftgivende ensilage.

Restvand kan efter anmeldelse til Ringkøbing-Skjern Kommune udsprinkles på landbrugsarealer med en afgrøde. Betingelserne i landbrugets byggeblad om udsprinkling af ensilagesaft og restvand skal være opfyldt.

Håndtering på husdyrbruget:

Mælkerumsvand og andet rengøringsvand fra staldanlæg ledes til gyllebeholder.

Fra ensilagepladsen afledes restvand til gyllebeholder

Spildevand fra vaskeplads

Definition og krav:

Spildevand fra vask af landbrugsmaskiner skal opsamles i gyllebeholder eller anden godkendt beholder.

Alternativt kan vask af landbrugsmaskiner ske i marken.

Håndtering på husdyrbruget:

På husdyrbruget foretages vask af maskiner i marken.

Der henvises desuden til afløbsplan i bilag 3

Påvirkning fra opbevaring af bekæmpelsesmidler, olie og brændstof

Ansøger oplyser:

at dieseltanken er placeret i maskinhuset. Tanken er på 2500 l og etableret i 2014.

Spildolie opbevares i maskinhus i dunke/tromler.

For at minimere risikoen for spild sker påfyldning af diesel altid under opsyn. Eventuelt spild opsamles med sugende materiale (savsmuld), som findes i nærheden.

Kemikalier: I den gamle stald, er der fryser til opbevaring af kemi.

Medicin: Der opbevares medicin i kontor i kostalden.

Under afsnittet med håndtering og opbevaring af affald er der en oversigt over affaldstyper og kemikalier, og hvordan de opbevares og bortskaffes.

Ringkøbing-Skjern Kommune kan oplyse, at generelt skal opbevaring ske, så der ikke er risiko for at forurene jord, vandmiljø og grundvand. Det betyder i praksis, at der ikke må være afløb fra opbevaringsrum, med mindre det fører til en opsamlingsbeholder. Det betyder også, at gulvet skal være med tæt bund. Spild skal suges op med f.eks. kattegrus eller savsmuld og afleveres til en genbrugsstation.

Påvirkning af grundvand

Anlægget ligger i område med almindelige drikkevandsinteresser.

På husdyrbrugets arealer er der markvandingsboringer. Ved boringer, jf. § 22, stk. 1 i Miljøbeskyttelsesloven, bør der holdes et beskyttelseszone omkring borestedet på mindst 10 m for almene vandforsyningsboringer og på mindst 5 m for ikke-almene vandforsyningsboringer.

Det vil sige, at der skal holdes en sprøjte- og gødningsfri zone omkring vandboringerne på mindst 5 meter. Opblanding og opbevaring af bekæmpelsesmidler, herunder tom emballage, samt andre stoffer, der kan forurene grundvandet, er heller ikke tilladt inden for fredningsbæltet.

Håndtering og opbevaring af affald

Ansøger har indsendt en oversigt over affaldstyper og kemikalier, og hvordan de opbevares og bortskaffes.

Affald fra husdyrbrug kan typisk inddeles i følgende affaldsfraktioner

- Dagrenovation
- Genbrugeligt affald (Pap, papir, jern og metal, tomme olietromler og tanke, tomme plasticsække, paller, malet og lakeret træ).
- Farligt affald (lysstofrør og sparepære, spraydåser, oliefiltre, batterier).
- Klinisk risikoaffald og medicinrester (skalpeller, kanyler og medicinrester).
- Døde dyr, afhentes af DAKA nord for kostalden. Her er der etableret en plads med spalter og som er overdækket. Pladsen er ikke synlig fra omgivelserne.
- Forbrændingseget affald (halmballesnor, papirsække, gamle frønnede bildæk).
- Deponeringseget affald (asbestholdige byggemateriale).
- Kanyler og medicinrester afleveres til dyrlæge.
- Tom medicinemballage kommes i dagrenovation.
- Spildolie opbevares i maskinhus i dunke/tromler.
- Dieseltanken er placeret i maskinhus tanken er på 2500l. og etableret i 2014.
- Rengøringsmiddel til vask af malkerum opbevares i tankrum, tom emballage kommes i container.

Alt affald afskaffes i henhold til kommunens regulativ. Det vurderes, at håndteringen af affald og restprodukter sker på forsvarlig vis og at projektet ikke har påvirkninger på omgivelserne.

Håndtering af unormale driftssituationer og uheld

Ansøger oplyser:

Redegørelse for mulige uheld:

Der forekommer sjældent driftsforstyrrelser, som vil kunne medføre forøget forurening. De alvorligste uheld på landbrugsejendomme forekommer i forbindelse med udslip af gylle, olier, rengøringsmidler ved strømsvigt eller ved brand.

Minimering af forurening:

Gylle: Ved håndtering af gylle er der altid en potentiel risiko for forurening. For at undgå uheld sker gyllepumpning under opsyn. Af andet der minimerer risikoen for uheld kan nævnes at gylletanken er placeret så bakkemanøvre i forbindelse med afhentning af gylle ikke er nødvendigt.

Brand: På ejendommen er der pulverslukker til mindre brande. Ved større brand tilkaldes brandvæsenet. Strømsvigt: Ved strømsvigt har ejendommen mulighed for at låne nødgenerator.

Olieudslip: Hvor der håndteres olie og diesel vil der være potentiel risiko for forurening. For at minimerer risikoen for spild sker påfyldning af diesel altid under opsyn. Eventuelt spild opsamles med sugende materiale (savsmuld), som findes i nærheden. Diesel opbevares i maskinhus. Der opbevares spildolie/oliefiltre på ejendommen.

Kemikalier: I den gamle stald, er der fryser til opbevaring af kemi.

Medicin: Der opbevares medicin i kontor i kostalden.

Minimering af gene:

Der bliver i forbindelse med miljøansøgningen udarbejdet en beredskabsplan for ejendommen og planen vil løbende blive revideret. Beredskabsplan vil blive fulgt i forbindelse med uheld.

Det vurderes, at der er taget tilstrækkelig forholdsregler i tilfælde af uheld, ved at der er en procedure for, hvad der skal gøres i tilfælde af uheld og for at mindske risikoen for uheld.

Kommunens vurdering:

I forbindelse med denne miljøtilladelse, er der udarbejdet en beredskabsplan, der beskriver, hvorledes der skal reageres i unormale driftssituationer og i tilfælde af uheld med eks. gylle. Der er stillet vilkår om, at beredskabsplanen til en hver tid skal være ajourført.

Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at udarbejdelse af en beredskabsplan tilskynder ansøger i at gennemgå bedriften og foretage en risikovurdering af, om der skal ændres i drift eller indretning, således at risikoen for uheld minimeres samt at omfanget af skaden ved uheld reduceres.

Samlet vurdering af påvirkningen af jord, grundvand og overfladevand

Beskyttelsen af jord, grundvand og overfladevand imod påvirkninger fra driften af husdyrbrug er reguleret i husdyrgødningsbekendtgørelsen, hvor der er generelle regler der skal overholdes, i forbindelse med etablering og drift af husdyrbrugets anlæg.

Overholdelsen af de generelle regler bliver kontrolleret gennem kommunens miljøtilsyn med husdyrbrugene, og der bliver ved hvert tilsyn foretaget en risikovurdering der anvendes til fastsættelse af tilsynsfrekvensen.

Der er til yderligere sikring imod forurening af jord, grundvand og overfladevand stillet vilkår til:

- Renholdelsen af de arealer der afleder vand til nedsivning eller recipient
- Vedligeholdelsen af afløb, pumper og andet som anvendes til spildevand, restvand og saftafløb
- Håndtering af spildevand, restvand og saftafløb
- Vask af landbrugsmaskiner
- Håndtering og opbevaring af affald.
- Opbevaring af brændstof, fyringsolie og medicin.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer på baggrund af oplysninger fra ansøger, at de stillede vilkår, samt generel lovgivning og kommunens tilsyn med husdyrbrug er tilstrækkelig til at beskytte jord, grundvand og overfladevand mod væsentlige påvirkninger, som følge af husdyrbrugets drift.

Påvirkning af naboer

Husdyrbruget kan påvirke naboer med lugt-, støj-, rystelser-, lugt-, støj-, rystelses-, støv-, flue-, transport- og lysgener, uhygiejniske forhold.

Lugt

Lugtgenekriterierne betragtes som den maksimale, miljømæssige acceptable lugtgenebelastning fra en given kilde ved den pågældende områdetype.

Genekriterierne for lugt må maksimalt være:

- 5 OUE pr. m³ og 1 LE pr. m³ i byzone og sommerhusområder og fremtidigt byzone- eller sommerhusområde der er med i kommuneplanens rammedel.
- 7 OUE pr. m³ og 3 LE pr. m³ til samlet bebyggelse og i områder i landzone, der i lokalplan er udlagt til:
 - Boligformål
 - Blandet bolig og erhvervsformål
 - Offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.
- 15 OUE pr. m³ og 10 LE pr. m³ ved beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt, der ikke ejes af den ansvarlige for driften.

Desuden beregnes en konsekvenszone, som er det område hvor det erfaringsmæssigt har vist sig, at lugt kan registreres, og hvor ejere og beboere i beboelses bygninger derfor bliver orienteret

Kumulation af lugt

Der ligger ikke andre husdyrbrug nærmere end 300 meter fra følgende:

- Eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidig byzone- eller sommerhusområde.
- Områder i landzonen, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål, offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.
- Samlet bebyggelse

Der ligger ikke andre husdyrbrug nærmere end 100 meter fra nabobeboelse (beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt, der ikke ejes af den ansvarlige for driften).

Geneafstanden skal derfor ikke forøges.

Beregninger

I ansøgningen beregnes en nødvendig geneafstand efter såvel Miljøstyrelsens lugtmodel og FMK-modellen på grundlag af produktionsarealets størrelse i m² i de enkelte staldafsnit og emissionsfaktorerne for de forskellige dyretyper og staldsystemer. Geneafstand korrigeres i forhold til placering af omboende og antal husdyrbrug i nærheden (kumulation).

I ansøgningen er der lavet følgende beregninger:

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Vægtet gennemsnits- afstand	Genekriterie overholdt
Brosbølvej 2 	0	FMK	90,8	90,8	247	Ja
Brosbølvej 4 	0	FMK	90,8	90,8	258,2	Ja
Damgårdsvej 12 	0	NY	203,6	203,6	913,4	Ja
Kvong By, Kvong 	0	NY	302,5	287,4	7454,3	Ja

Konsekvenszone: 358 meter

Den korrigerede geneafstand angiver den maksimale afstand, hvor geneniveauet kan overholdes. Denne skal være mindre end den vægtede gennemsnitsafstand til bebyggelsen, hvilket er overholdt for alle områder.

Idet de lovpligtige beskyttelsesniveau for lugtgener er overholdt, vurderes det, at udvidelsen ikke vil medføre væsentlige lugtgener for naboer og andre omkringboende.

Beregninger af lugtemissioner fra produktioner

Ansøgt drift								
Staldafsnit								
Ny stald	Produktionsid	Antal måneder udegående	Lugt	Lugt	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt	Faktisk lugt	Produktionsareal (m ²)
			(LE/s)	(OU/s)		(LE/s)	(OU/s)	
	336407	0	1525,2	6396,0*	0	1525,2	6396,0*	492
	336406	0	1447,7	6071,0*	0	1447,7	6071,0*	467
Kostald	Produktionsid	Antal måneder udegående	Lugt	Lugt	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt	Faktisk lugt	Produktionsareal (m ²)
			(LE/s)	(OU/s)		(LE/s)	(OU/s)	
	336411	0	558,0	2340,0	0	558,0	2340,0	180
	336409	0	4712,0	19760,0	0	4712,0	19760,0	1520
Hest	Produktionsid	Antal måneder udegående	Lugt	Lugt	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt	Faktisk lugt	Produktionsareal (m ²)
			(LE/s)	(OU/s)		(LE/s)	(OU/s)	
	336415	0	0,0	69,0*	0	0,0	69,0*	10
Sum			8242,9	34636*		8242,9	34636*	

*Lugten kommer fra flexgrupper, hvor den højeste lugt fra hver flexgruppe er valgt.

Nudrift								
Staldafsnit								
Kostald	Produktionsid	Antal måneder udegående	Lugt	Lugt	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt	Faktisk lugt	Produktionsareal (m ²)
			(LE/s)	(OU/s)		(LE/s)	(OU/s)	
	336459	0	558,0	2340,0	0	558,0	2340,0	180
	336458	0	4712,0	19760,0	0	4712,0	19760,0	1520
Kvier 1	Produktionsid	Antal måneder udegående	Lugt	Lugt	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt	Faktisk lugt	Produktionsareal (m ²)
			(LE/s)	(OU/s)		(LE/s)	(OU/s)	
	336460	0	297,6	1248,0	0	297,6	1248,0	96
Kvier 2	Produktionsid	Antal måneder udegående	Lugt	Lugt	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt	Faktisk lugt	Produktionsareal (m ²)
			(LE/s)	(OU/s)		(LE/s)	(OU/s)	
	336461	0	403,0	1690,0	0	403,0	1690,0	130
Sum			5970,6	25038		5970,6	25038	

Gyllebeholdere nærmere end 300 meter fra beboelse.

Det er et lovkrav, at gyllebeholdere der indeholder husdyrgødning af svin eller kødædende pelsdyr og ligger mindre end 300 m fra nabobebyggelse på etableringstidspunktet, skal være forsynet med fast overdækning. Medmindre de er lovligt etableret før den 1. januar 2007 eller godkendt før 1. januar 2007.

Der ligger beboelse indenfor 300 meter fra husdyrbrugets gyllebeholdere. Beholderne er opført inden 1. januar 2007.

Støj

Ansøger oplyser:

Beskrivelse af støjkilder:

Støj: Der er ikke mange støjkilder på ejendommen. Der kan dog forekomme støj i forbindelse med indblæsning af foder samt under malkningen. Støjen vil normalt kun kunne høres inde i bygningerne eller meget tæt på. Omkringboende vil normalt kun opleve støj i forbindelse med eksempelvis ensilering tæt på deres beboelser. Og ved transporter fra og til ejendommen.

Indblæsning af foder: Der kommer kraftfoder, ca. hver 14 dag til siloen ved malkestalden.

Malkning: Der malkes to gange i døgnet, mellem kl. 4.30 og 19.00. Malkestalden ligger i den vestlige ende, i den eksisterende kostald.

Foderblanding: Der er automatisk foderanlæg der udfodre 16 gange i døgnet, anlægget er støjsvagt og det er kun ved opfyldning, at der maskiner i gang. Det vurderes, at ved opførsel af den nye stald, kan der spares mellem 2-3 timers dagligt arbejde med maskiner til fodring, da alle dyr samles et sted.

Ensilering: Ensilering sker i løbet af ca. 10 dage / år, fordelt på 4-5 slæt og foregår normalt i dagtimerne, hovedsageligt på hverdage. I spidsbelastningssituationer kan det ske i weekender og uden for normal arbejdstid. Udkørsel af husdyrgødning sker primært i forbindelse med forårsarbejdet og sker normalt på hverdage mellem 07.00 og 19.00. Der kan også forekomme transport i weekender og uden for normal arbejdstid. Det vurderes ikke, at naboerne i det daglige vil blive generet af støj fra bedriften. Dette vurderes ikke at ændrer sig fra nudrift og til ansøgt drift.

Tiltag: Al kørsel uden for normal arbejdstid forsøges undgået.

Det vurderes at støjgenerne vil falde som følge af opførsel af den nye stald.

Kommunens vurdering:

Støjkilder fra husdyrbruget forekommer primært i forbindelse med indblæsning af foder, under malkningen, i forbindelse med ensilering og ved transporter til og fra ejendommen.

Ansøger har oplyst, at støj fra husdyrbruget ikke er et problem for de omkringboende. Det forventes at støjen fra ejendommen vil falde som følge af opførsel af den nye stald, da alle dyrene samles et sted og det automatiske foderanlæg derfor kan anvendes, hvilket spare mellem 2-3 timers dagligt arbejde med maskiner til fodring.

Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at støj fra husdyrbruget i fremtiden ikke forventes at blive et problem for de omkringboende. Der er ikke foretaget støjberegninger i forbindelse med udarbejdelsen af denne miljøtilladelse.

Der er i miljøtilladelsen fastsat vilkår om maksimale grænser for støj, samt at såfremt der skulle opstå gener fra støj for de omkringboende, og tilsynsmyndigheden finder det nødvendigt, skal der foretages målinger.

Herudover henvises der til, at det er god landmandpraksis, at transport til og fra husdyrbruget foregår ved hensynsfuld kørsel, for at begrænse bl.a. støjgener.

Lys

Ansøger oplyser:

Der er lys opsat på gavl, ved malkestalden til mælkemanden, der skal tændes manuelt. Desuden er der lys på kostaldens gavl mod ensilagepladsen, der kommer ikke arbejdslys på den nye stald.

I vinter halv året, vil der være lys på maskiner i drift og vågelys i stalde om natten svarende til ca. 10 lux.

Det vurderes, at husdyrbruget kan drives uden at det medfører væsentlig lyspåvirkning af omgivelserne, da der er bevoksning og træer og bygninger der skærmer for lyset.

Kommunens vurdering: Det vurderes, at lys fra ejendommen ikke vil give anledning til væsentlige gener for de omkringboende, idet der er begrænset lys på ejendommen og der er afskærmende beplantning omkring ejendommens bygninger.

Fluer og skadedyr

Ansøger oplyser:

Tilstedeværelse af skadedyr på bedriften forbygges ved orden og god hygiejne samt ved at bekæmpe eventuelle problemer så snart de opstår.

Fluer: Flueplager forebygges ved brug af hyppig rengøring og brug af kemi mod fluer.

Rotter: Tilstedeværelse af rotter kontaktes godkendt firma.

Det vurderes, at med det ansøgte projekt og håndteringen af forekomst af fluer og skadedyr, ikke vil være til gene for de omkringboende.

Kommunens vurdering:

Der er stillet vilkår om, at der skal foretages en effektiv fluebekæmpelse, og at foder skal opbevares, så der ikke opstår risiko for tilhold af rotter m.v. På forlangende skal bekæmpelse af rotter, eller lign. foretages af et autoriseret rottebekæmpelsesfirma.

Det vurderes, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende til at forebygge og løse et eventuelt opstået problem med skadedyr.

Støv

Ansøger oplyser:

Der kan opstå støvgener ved levering af foder indblæsning i silo, kørsel på grusveje, høstarbejde og lign. Ved opførslen af den nye stald, vurderes det at støv generne vil være uændret, da dyre holdet ikke øges, skal der ikke laves mere foder og der kommer ikke flere transporter. Da der ikke skal fodres, strøs og muges ud, flere steder på ejendommen, når dyrene samles i velfærdsstalden og kostalden, vil kørsel på ejendommen blive mindre. Det vurderes primært at være lokalt på ejendommen at der vil

være støvgener og ikke en væsentlig gene for de omkringboende eller trafikanter. Støvgener må også påregnes i kortere perioder under høstarbejdet.

Der vurderes, dog ikke at være tale om støvgener af væsentlig karakter, som ligger udover det forventelige.

I tørre perioder, kan der opstå støvgener ved kørsel på grusveje mellem markerne, men det vil være af en begrænset og lokal karakter, og forventes ikke at genere omkringboende eller trafikanter.

Der forventes ingen stigning som følge af det ansøgte projekt.

Kommunens vurdering:

Det forventes ikke, at husdyrbruget vil give anledning til støvgener for de omkringboende. Der er fastsat vilkår til, at sikre de omkringboende mod støvgener fra husdyrbruget. Herudover henvises der til, at det er god landmandspraksis, at transport til og fra husdyrbruget foregår ved hensynsfuld kørsel, for at begrænse bl.a. støvgener.

Transport

Kommunen skal i forbindelse med sagsbehandlingen af en miljøtilladelse vurdere, om til-og frakørsel til bedriften vil kunne ske uden væsentlige miljømæssige gener for de omboende. Generne fra trafik forekommer i forbindelse med til- og frakørsel til bedriften med dyr, foder og husdyrgødning.

Generelt kan der i en miljøtilladelse stilles vilkår til om, at anvende bestemte interne veje samt hvilke veje der skal benyttes ved til- og frakørsel. Der kan desuden stilles krav om, at til- eller frakørsel af foder, gødning m.v. kun må ske på bestemte tidspunkter. Derimod er der ikke i husdyrbrugsloven hjemmel til at fastsætte vilkår for transporten på offentlig vej, samt spørgsmål vedr. belastning af det lokale vejnet. Færdsel på offentlig vej reguleres af færdselsloven og håndhæves af politiet. (NMK-132-00789 og NMK-132-00839).

Ansøger oplyser:

Transporten til og fra ejendommen er for størstedelen foder, dyr og husdyrgødning. I vækstsæsonen er der endvidere et antal transporter til og fra de dyrkede arealer. Primært i forbindelse med ensilering af græs/majs og udbringning af husdyrgødning. Antallet af transporter i nu og ansøgt drift:

Type	Nudrift	Ansøgt drift	Transportmiddel	Tidsrum ***
Brændstof	5	5	Lastbil	Man-fre.
Afhentning DAKA	12	12	Lastbil	Man-fre.
Tilskudsfoder	26	26	Lastbil	Man-fre.
Flytning af dyr	26	26	Lastbil	Man-fre.
Fast møg *	15	15	Traktor	Man-fre.
Gylletransporter* Antal maks. hvis dyr på stald hele året	150	150	Traktor og vogn	Man-fre.
Mælk	182	182	Lastbil	Varierer
Ca. i alt**	416	416		

* I spidsbelastningssituationer vil gyllekørsel og transport af grovfoder kunne ske uden for ovennævnte tidspunkter. Der vil, i den udstrækning det er muligt, blive taget hensyn til omkringboende. Gyllen udbringes pt. med 30 tons vogn.

**Transporter i alt er ca. tal vurderet ud fra nuværende drift og hvordan man tænker det vil se ud.

***Det tilstræbes at ligge transporterne indenfor normal arbejdstid.

Det vurderes at antal af transporter vil være stort set uændret. Det vurderes derfor, at transporter til og fra ejendommen ikke vil påvirke omgivelserne væsentlig.

Kommunens vurdering:

Det ansøgte projekt vil ikke betyde en ændring i antallet af transporter til og fra husdyrbruget.

Antallet af transporter er efter Ringkøbing-Skjern Kommunes opfattelse ikke af et omfang, som vil indebære gener for omkringboende med hensyn til støj, støv eller lugt.

Antallet af transporter vurderes at være i overensstemmelse med, hvad man kan forvente af et husdyrbrug af denne type og størrelse.

Døde dyr

Ansøger oplyser:

Døde dyr, afhentes af DAKA nord for kostalden. Her er der etableret en plads med spalter og som er overdækket. Pladsen er ikke synlig fra omgivelserne.

Samlet vurdering af påvirkning af nabogener

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at de stillede vilkår, samt generel lovgivning og kommunens tilsyn med husdyrbrug er tilstrækkelig til at beskytte naboer mod væsentlige påvirkninger, som følge af husdyrbrugets drift.

Anvendelse af BAT (bedste tilgængelige teknik)

Forebyggelse og begrænsning af forurening på husdyrbrug skal først og fremmest ske ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik herunder renere teknologi, f.eks. mindre forurenende anlæg, processer og råvarer.

BAT fastlægges ud fra en overordnet vurdering af, hvad der er teknisk og økonomisk muligt for de forskellige husdyrbrancher. Det er altså ikke den enkelte landmands økonomi, som ligger til grund for kommunens vurdering.

Vurderingen af BAT i §16b miljøtilladelser skal ske relation til ammoniakpåvirkningen i forhold til følgende områder:

Staldindretning

Management

Opbevaring og udbringning af husdyrgødning

Anvendelse af bedste teknik til reduktion af ammoniakemissionen

I tilladelser til husdyrbrug med en samlet ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år skal der fastsættes vilkår til opfyldelse af krav til den maksimale ammoniakemission ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT)

Miljøstyrelsen har udmeldt, at kommunerne ikke skal anvende BAT-konklusionerne, med de meget omfattende baggrundsdokumenter, ved fastlæggelse af bedste tilgængelige teknik. I stedet skal kommunerne anvende de regler i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, der bliver fastsat med henblik på at implementere BAT-konklusionerne. Fra 1. august 2017 forventes der efter denne model at være

fastsat en række generelle regler om BAT, der skal sikre denne implementering herunder bindende BAT-krav om ammoniakreduktion fastsat i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, regler om BAT i forhold til andet end ammoniak, generelle regler om miljøledelse mv.

Kravet til den maksimale emission af NH₃-N pr. år (BAT) omfatter hele husdyrbruget, men kravet til det enkelte staldafsnit afhænger af, om staldafsnittet betragtes som nyt eller eksisterende. Miljøstyrelsen har udarbejdet emissionsgrænseværdier for ammoniak for de fleste typer af eksisterende stalde og nye stalde.

BAT-krav er i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen angivet som den maksimale ammoniakemission i kg NH₃-N pr. m² produktionsareal pr. år for de forskellige dyretyper og staldsystemer.

Ringkøbing-Skjern Kommune tager ved fastlæggelsen af BAT-niveauet for husdyrbruget udgangspunkt i disse emissionsgrænseværdier. Fastlæggelsen af BAT-niveauet sker i samarbejde med landmandens konsulent.

Emissionsgrænseværdi for ammoniak

BAT-krav opnåelig ved anvendelse af BAT for nye og eksisterende stalde:

BAT krav opnåelig ved anvendelse af BAT for nye og eksisterende stalde				
Staldnavn	Navn på dyretype og staldsystem eller flexgruppe	Forudsætning for BAT-beregning	BAT krav ved ny stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år))	BAT krav ved eksisterende stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år)) ^c
Ny stald	Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse ^a	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,84	0,84
Ny stald	Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb ^a	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,89	0,89
Kostald	Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Eksisterende staldafsnit	0,89	1,16
Kostald	Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	Eksisterende staldafsnit	0,84	0,84
Hest	Heste, Får og Geder; Dybstrøelse ^a	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,84	0,84

^a BAT-kravet for flexgruppen fastsættes ud fra det dyretype og staldsystem med det højeste relative reduktionskrav og det dyretype og staldsystem med den højeste ammoniakemissionsfaktor.

^c BAT krav ved eksisterende stald er tabelværdien for staldtypen. BAT kravet kan være lavere i den aktuelle situation, hvis der fastsæt vilkår til eksisterende stald i en tidligere godkendelse.

I ansøgningssystemet er der beregnet ammoniaktabet pr. produktion, som er opnåelig ved anvendelse af BAT på husdyrbruget.

Ammoniaktab pr. produktion opnåelig ved anvendelse af BAT					
Produktion	BAT krav Areal (kg NH ₃ -N / (m ² · år))	Korrektionsfaktor for udegående	Vejl. sum (kg NH ₃ -N / år)	Ansøgers forslag (kg NH ₃ -N / år)	Kommunens krav (kg NH ₃ -N / år)
(#336406) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	467 0,84	1	392		
(#336407) Flexgruppe: Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb	492 0,89	1	438		
(#336409) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	1520 1,16	1	1763		
(#336411) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	180 0,84	1	151		
(#336415) Flexgruppe: Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	10 0,84	1	8		

Den vejledende BAT-emissionsgrænseværdi er beregnet til 2753 kg NH₃/år for staldene. Emissionsværdien for opbevaringslagrene er 211 kg NH₃/år.

Det samlede BAT-krav for bedriften er derfor 2964 kg NH₃/år.

Ammoniakemissionen ved det ansøgte projekt er ifølge ansøgningen 2964 kg NH₃/år.

Den beregnede BAT-emissionsgrænseværdi er således overholdt.

Samlet BAT beregning			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	2753	211	2964
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	2753	211	2964
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	0
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Staldindretning

Den nye velfærdsstald bygges med to staldafsnit. Et staldafsnit med dybstrøelse og et staldafsnit med fast drænet gulv med skraber og ajlefløb.

Der sker ikke ændringer i den eksisterende kostald og der laves et mindre staldafsnit på 10 m² til heste med dybstrøelse.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at det ansøgte projekt anvender staldteknikker, som er beskrevet i Miljøstyrelsens teknologiblade og som er BAT for husdyrbruget.

Management

- Rengøring i og omkring siloer og bygninger foretages jævnligt med henblik på at minimere risikoen for lugt og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold.
- Alt affald bortskaffes så vidt muligt til genbrug.

- Der er lavet beredskabsplan, så forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier og gylle, brand mv. er beskrevet.
- I bedriftens driftsregnskab registreres forbrug af vand, energi og indkøbt foder.
- Der udarbejdes gødningsplaner og gødningsregnskab på bedriften.
- Produktionsapparatet vedligeholdes jævnligt og der laves eftersyn 1 gang årligt.
- Gylletankene er tilmeldt 10 års beholderkontrol og de efterses årligt for revner og skader.
- Under den daglige arbejdsgang holdes der jævnligt øje med maskiners og installationers tilstand så der kan gribes ind før der sker uheld der kan være til skade for miljøet eller omgivelserne.

Opbevaring af husdyrgødning

Ansøger oplyser:

- Fast husdyrgødning og dybstrøelse overdækkes med kompostdug, presenning eller plastik, hvilket reducerer ammoniak emissionen.
- Dybstrøelse der er komposteret opbevares i markstak jf. regler for opbevaring (§ 8 i Husdyrgødningsbekendtgørelsen).
- Flydende husdyrgødning opbevares i tætte gylletanke og udbringes på markerne ud fra afgrødens behov på den enkelte mark. Herved optimeres optagelsen af næringsstoffer og udvaskningen af nitrat samt udledningen af fosfor minimeres.
- Der etableres flydelag på de eksisterende gylletanke for at minimere ammoniakemission, flydelaget kontrolleres månedligt og der føres logbog over kontrollen, så der er fokus på at flydelaget lever op til kravene.
- Årligt efterses tæthed af overjordisk del og kabler på gyllebeholdere for intakt beskyttelse og eventuelle brud. Ved skader kontaktes leverandøren.
- Gyllen omrøres kun forud for udkørsel af gylle.
- Der er konstant flydelag på gyllen i de eksisterende tanke, og efter omrøring/udkørsel kontrolleres det, at der er etableret flydelag senest efter 14 dage, forudsat der er gylle i tanken.
- Tankene er tilmeldt de lovpligtige eftersyn, hvilket betyder, at de eksisterende tanke hvert 10. år bliver kontrolleret af autoriseret kontrollant for, om tanken opfylder krav til holdbarhed, tæthed og styrke.

Derudover har ansøger redegjort for, at der er tilstrækkeligt opbevaringskapacitet til rådighed for ejendommen.

Det er Ringkøbing-Skjern Kommune vurdering, at det ansøgte overholder niveauet for BAT m.h.t. opbevaring af husdyrgødning.

Behandling af husdyrgødning

Ansøger oplyser:

BAT for udbringningsteknik er beskrevet i referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker, der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF) som en række tiltag. En del af disse tiltag er dækket af husdyrgødningsbekendtgørelsen og bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække, hvorfor det er et lovkrav at:

- Udarbejde mark- og gødningsplaner
- At udbringe husdyrgødning mindre end 200 m fra byområder på weekend- og helligdage
- Anvende lovlige udbringningsmetoder

- Nedfælde gylle på sort jord og i græs mindre end 1000 m fra sårbare naturområder.
- Nedfælde fast husdyrgødning udlagt på ubevoksede arealer indenfor 6 timer
- Overholde harmonikrav (kg N og P pr. ha)
- Etablere efterafgrøder til reduktion af nitratudvaskning i relation til produktionsform
- Ikke at udbringe flydende husdyrgødning på skrånende areal beliggende tættere end 20 m fra overfladevande
- Der skal være en 2 m ubehandlet bræmme langs højt målsatte og naturlige vandløb

Det er Ringkøbing-Skjern Kommune vurdering, at det ansøgte overholder niveauet for BAT m.h.t. behandling af husdyrgødning.

Alternativer og fravalg BAT

Husdyrbruget overholder det vejledende BAT-niveau i forhold til ammoniakemissionen.

I følge ansøgningen er følgende teknikker fravalgt:

Fast overdækning af gyllebeholdere:

Kvæggylle danner naturligt et godt flydelag som forhindrer ammoniakfordampning. Teknologibladet for fastoverdækning af gyllebeholdere, viser i beregningerne at teltoverdækning koster ca. 195 kr pr. kg reduceret N inklusiv værdien sparet handelsgødning ved 250 DE. Teltdug er derfor ikke BAT og er fravalgt på gylletankene.

Forsuring af husdyrgødning:

Forsuring er fravalgt, da ejendommen allerede overholder fastlagte BAT- niveau, desuden er forsuring en tung investering.

Kommunen vurderer, at ansøgningen lever op til BAT-kravene for denne type af husdyrproduktion. Det er derfor ikke påkrævet at anvende yderligere teknikker.

Alternative løsninger

Ansøger oplyser:

Det vurderes, at projektet ikke er til væsentlig gene for natur, landskab og naboer. Staldens placering tager udgangspunkt i det eksisterende foderanlæg. Velfærdsstalden placeres i den østlige ende af kostalden og en anelse forskudt så foderanlægget kan føres videre i den nye stald. Andre placeringer vil betyde flytning af selve fodringsanlægget og der skal laves vendestationer, da den kun fodre ud til en side.

Andre placeringer er vendt bl.a. en placering af stalden mellem gyllebeholder og ensilageplads. Det vil dels give problemer med foderanlægget, men vil særdeles give anledning til risiko for smittespredning fra gyllebeholder. Området nord for kostalden er arbejdes/ kørsels-zone, her er gylleholder og ensilageplads placeret, der er trafik til og fra, det kan give køer og kalve i en stald placeret her unødigt stress, da det er køer omkring kælvning der bl.a. skal være i stalden. En placering af en velfærdsstald sydøst for stalden har de fordele, at der er mindre kørsel, ingen smitterisiko fra gyllebeholdere samt økonomisk bedste løsning i forhold til foderanlæg.

Kommunens vurdering:

Ansøger har oplyst, at placeringen af den nye velfærdsstald har været overvejet, men at den valgte placering, anses som værende mest hensigtsmæssig, i forhold til logistik og det omgivende miljø. Alternativet til denne miljøtilladelse er at beholde den nuværende produktion.

I forhold til det omgivende landskab, naboer og andre interessenter i området, giver den valgte placering, det bedste samlede helhedsindtryk af husdyrbruget efter udvidelsen.

0-alternativ

Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at den øgede miljøpåvirkning, som følge af ansøgte projekt, ikke vil påvirke omgivelserne væsentligt (se den øvrige del af miljøvurderingen).

Det er endvidere, Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at de socioøkonomiske konsekvenser af 0-alternativet (fastholdelse af konstant produktionsniveau), vil være en begyndende afvikling af produktionen.

Samfundsmæssigt vil 0-alternativet, derfor kunne betyde færre arbejdspladser, dels på slagterierne, men også i virksomheder, såsom vognmænd, foderstoffer m.fl..

Det kan, som følge af 0-alternativ, forventes at samfundets indkomstdannelse mindskes.

Egenkontrol

Der er stillet vilkår om, at husdyrbruget for egen regning skal eftervise, at de stillede støjkrav er overholdt, såfremt tilsynsmyndigheden skønner, at eventuelle klager vedrørende støj fra husdyrbruget, er velbegrundede.

Der er tilsvarende stillet vilkår om, at tilsynsmyndigheden kan kræve, at husdyrbruget foretager undersøgelse af lugtkilder, hvis det skønnes, at eventuelle klager over lugt fra anlægget, er velbegrundede.

Konklusion

Idet de lovpligtige afstandskrav og beskyttelsesniveauer er overholdt, vurderer Ringkøbing-Skjern Kommune at:

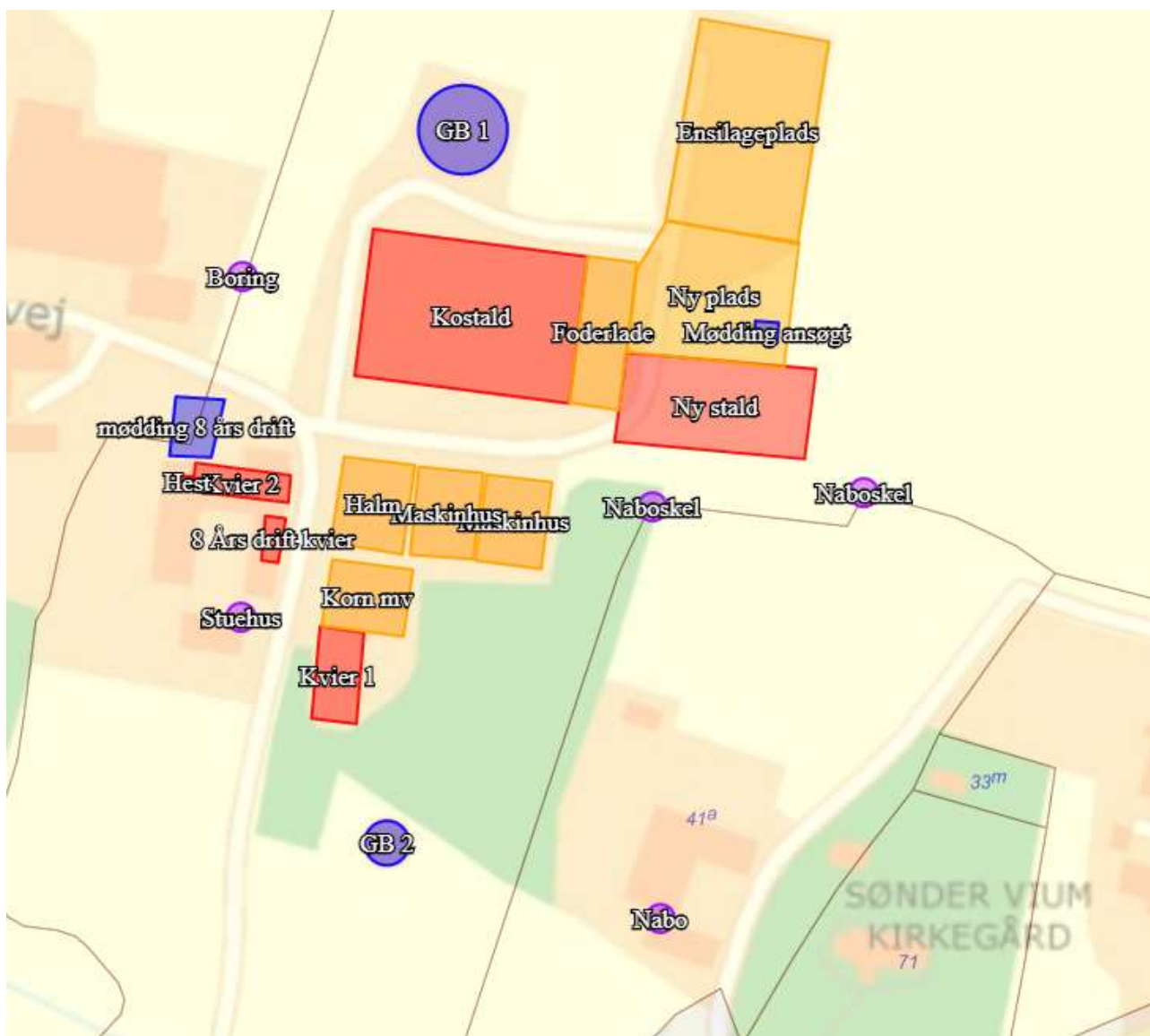
Udvidelsen af husdyrbruget ved opførelse af en ny velfærdsstald på 1105 m² med 492 m² produktionsareal med fast drænet gulv med skraber og ajlefløb og 467 m² produktionsareal med dybstrøelse, et mindre område til heste på 10 m² og en ny møddingsplads på 30 m² kan tillades, idet udvidelsen og det samlede husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig genepåvirkning af naboer, Kategori 1-, 2- og 3-Natur samt landskabelige værdier og kulturmiljøer.

Derudover er det vurderet, at udvidelsen og det samlede husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af § 3-områder, eller andre naturområder som er beskyttet mod tilstandsændring, fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde, eller særlig sårbar overfor næringsstofpåvirkning.

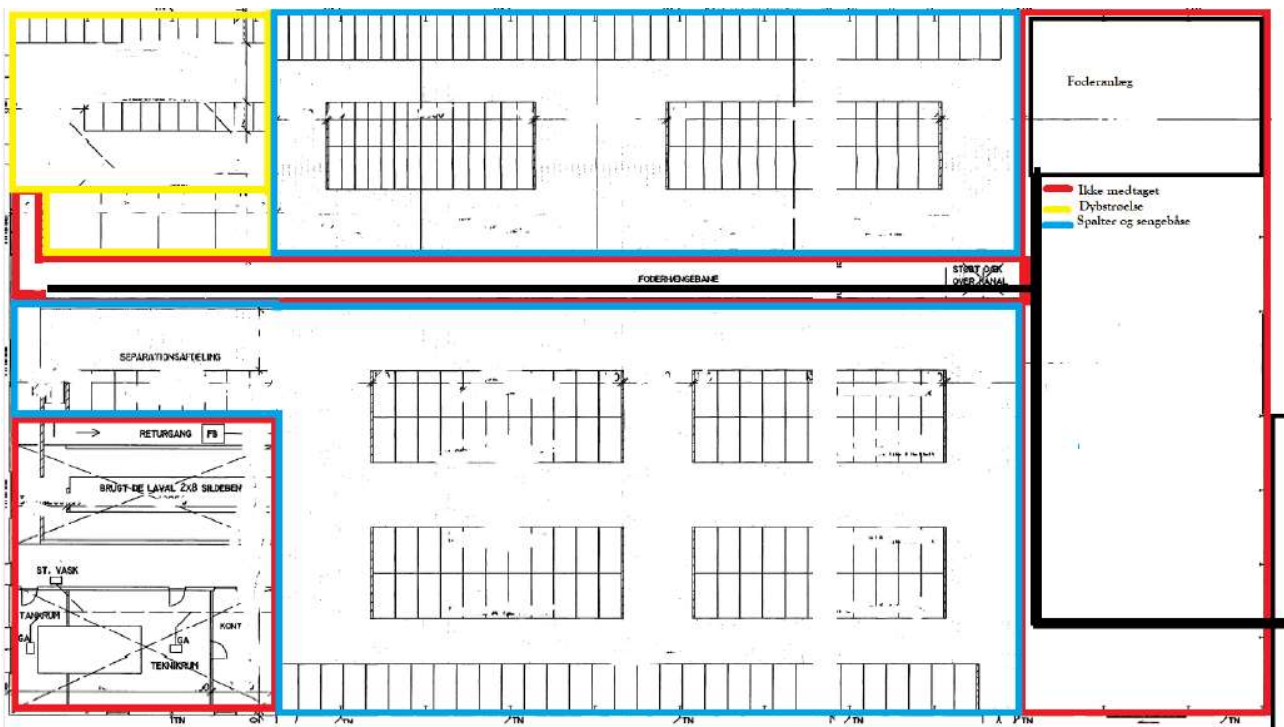
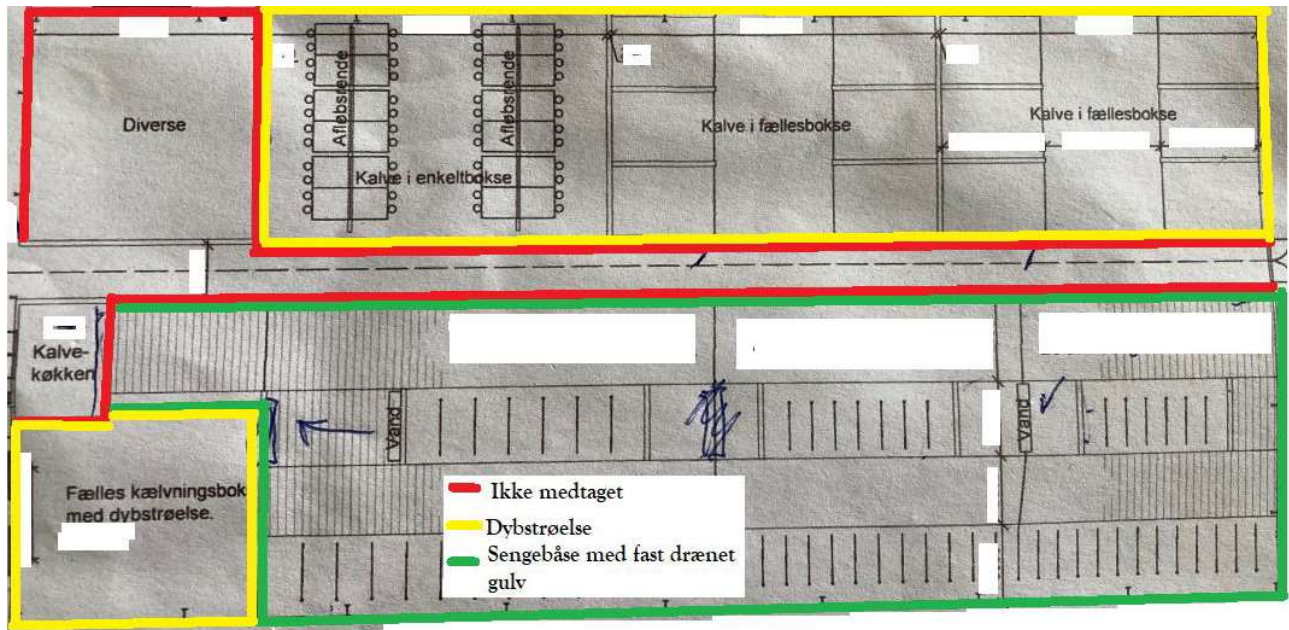
Endvidere er det vurderet, at det ansøgte projekt og det samlede husdyrbrug ikke vil have væsentlig virkning på de bestande af vilde planter, dyr (herunder Bilag IV-arter), eller deres levesteder, som de ovennævnte områder er udpeget på baggrund af.

Der anvendes den bedst tilgængelige teknik, til at forebygge og begrænse eventuel forurening.

Bilag 1: Oversigtskort

Bilag 2: Bygningsoversigt

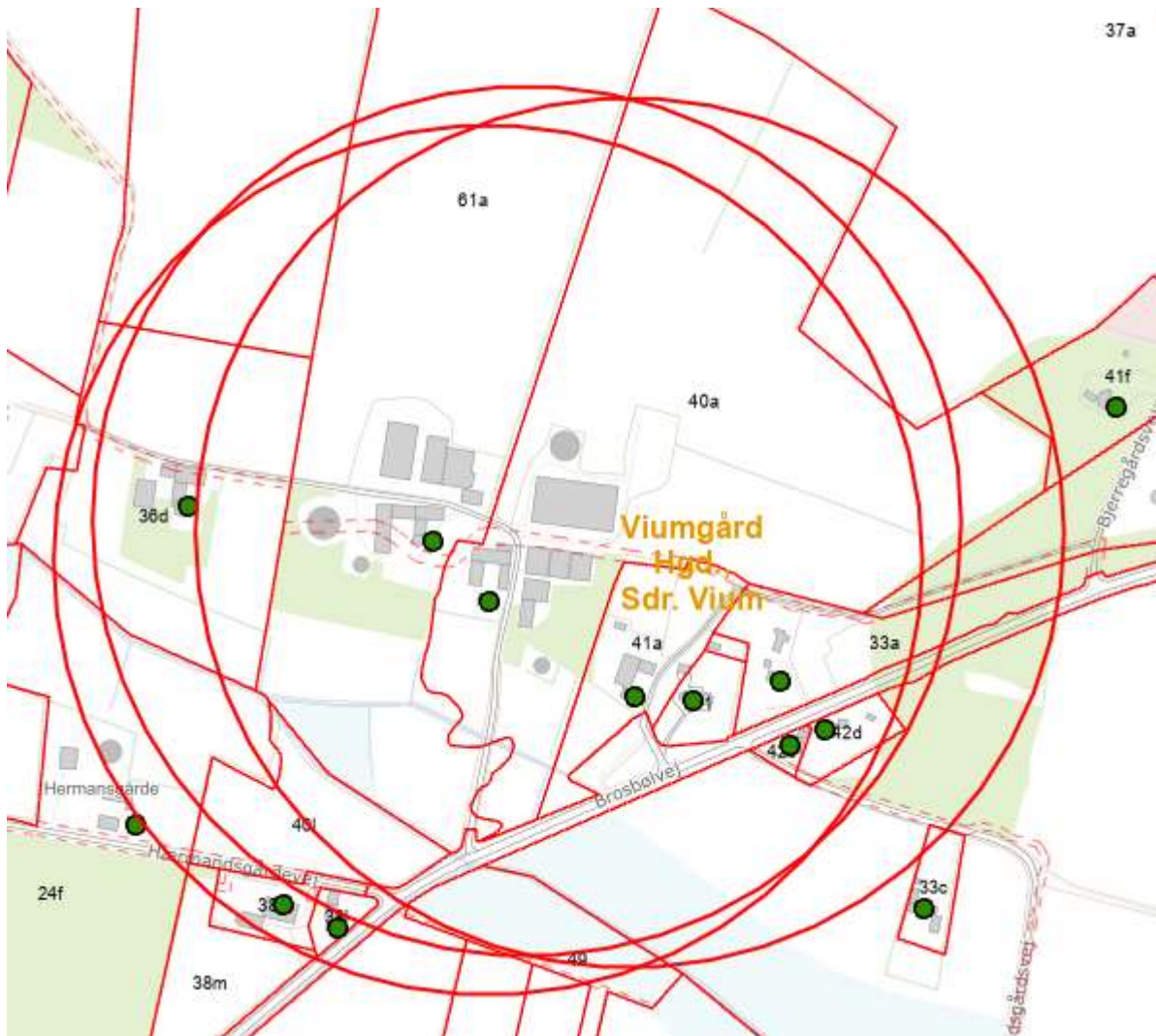
Bilag 3: Afløbsplan

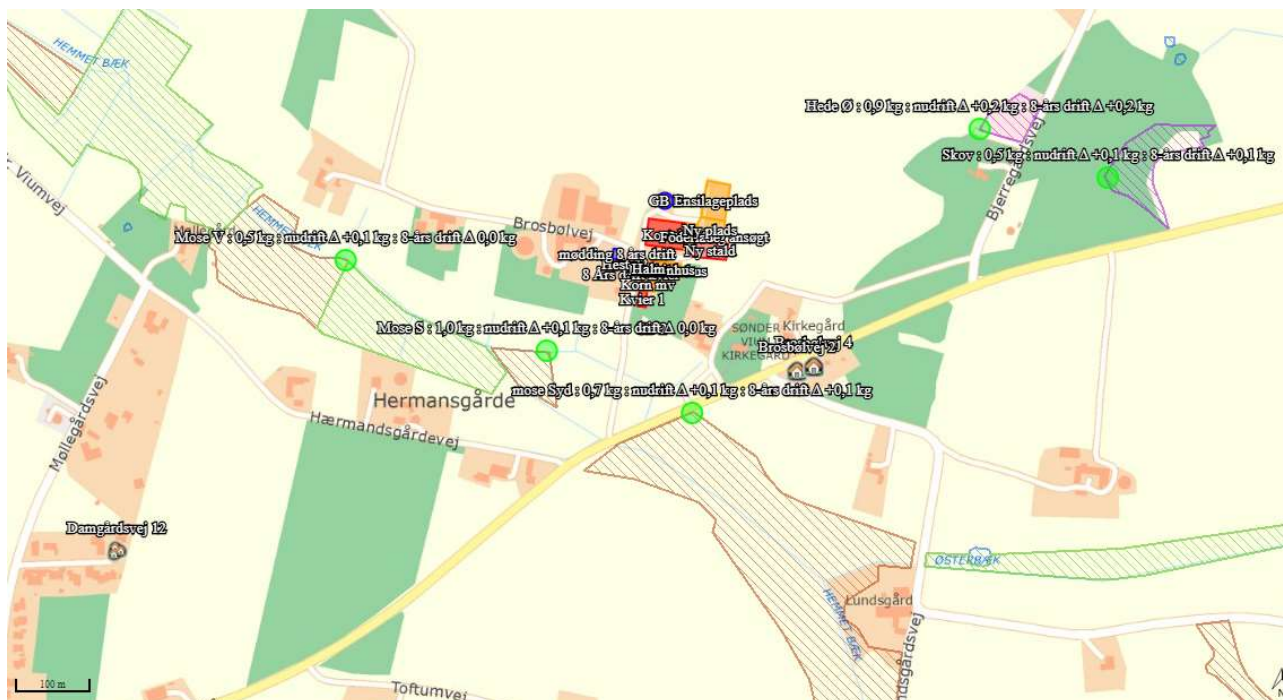
Afløbsplan

Bilag 4: Adresser inden for konsekvensradius

Der er foretaget nabohøring inden for konsekvensradius på 358 meter fra lugtcentrum af anlægget. På nedenstående kort er konsekvensradius indtegnet.

Bilag 5: Natur

Øversigt af naturpunkter ? i

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):	
					8-års drift	Nudrift:		
mose Syd	Kategori 3	Sagsbehandler	0	Mk	0,1	0,1	0,7	▼
Skov	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,1	0,1	0,5	▼
Hede Ø	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,2	0,2	0,9	▼
Mose V	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,0	0,1	0,5	▼
Mose S	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,0	0,1	1,0	▼
Hede	Kategori 2	Ansøger	0	Mk	0,0	0,0	0,0	▼
Lønborg hede	Kategori 1	Ansøger	1	Mk	0,0	0,0	0,0	▼